

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/1.
Telefon šte. 72, ponoči tudi šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelček: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čk. zavodu: Ljubljana št. 11.842. — Praha číslo 78.180. — Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 5. januarja.

Te dni so naši gospodarski krogi doznali vest, ki je vzbudila velikansko razburjenje v vseh vinorodnih krajih. Pa ne le pri njih, ki so neposredno prizadeti: Vsi ki bodo zraven propadli, če propade vinogradništvo po Stajerskem in v naši že itak zelo obubožani Dolenjski, če čutijo absolutno solidarnost z vinogradniki. In preko tega čutimo vsi, da je vprašanje vinske carine eno kardinalnih vprašanj našega gospodarstva.

Moramo priznati, da smo vsi neprijetno iznenadeni in težko iznenadeni. Politični nasprotniki radičevcev smo, gotovo najneizprosnejši, a kaj tako strašnega od njihove sicer tako zločinške nemarnosti in površnosti nismo pričakovali. Ravno dolenjski okraj brežiški srez in vzhodni okraj mariborske oblasti so precej glasov poklonili HSS, oziroma bivši SKS. Sedaj pa je prišlo na dan, da je vlada RR, ki se že skozi mesece pogaja s Francijo glede trgovinske pogodbe in v kateri je bil minister kmetijstva in torej vinarstva Slovenec in radičevcev Ivan Pucelj ter minister trgovine Ivan Krajač tudi vodilni član HSS, pripravljena dovoliti Franciji znižanje carine za uvoz njenih vin na 50 zlatih dinarjev pri 100 kg. Francija, ki je imela pred vojno v pogodbi s Srbijo še ugodnejše tarife, zahteva 30 dinarjev. Pogajanja so že v teku, toda zanesljive vesti pravijo, da smo glede najvišje še dosegljive carinske postavke že vezani na 50 Din. V Beogradu noče nihče biti kriv. Ali sta gg. Krajač in Pucelj kot resortna ministra to strašno koncesijo kar sama dala?

Posledice se danes še ne dajo pregledati. Na protestnem zboru vinogradnikov v Ormožu se je pravilno povdarilo, da nas francoska tarifa veže ne le napram Franciji, temveč tudi napram vsem drugim državam bodisi na podlagi »klavzule največjih ugodnosti« bodisi sicer, kajti kar ta da enemu, se pri mednarodnih trgovinskih odnosih naprej ve, da se drugemu odreči ne sme.

Ako se v zadnjem trenutku ne odvrne skoraj neizogibna nesreča, potem je dosedanja vinogradniška politika Jugoslavije, ki je bila zlasti napram zapadnim državam dosledna, zrušena do temelja. Tuje vino je tu. Ubili smo svojega proizvajalca in davkoplačevalca sami.

Dan na dan pridigujejo vsi gospodarski krogi, da je v takih stvareh treba nje prej zaslišati in vprašati. To bi veljalo zlasti za g. Pucelja, ki je vzpričo svoji neznatni strokovni in upravni izobrazbi bil na zelo važnem mestu kakor šolarček. Kmetijski resor zahteva mnogo zmožnosti in če se ta kaj zavozli gre milijonom na žep. Kljub temu nista Pucelj in Krajač nikogar vprašala za svet ali mišljenje. Nobenemu se ni zdelo vredno, da bi opozorili na pretečo nevarnost, poklical na pomoč široke sloje interesiranega prebivalstva, alarmiral splošno gospodarstvo in še posebej kmetijske organizacije! Ali se za to veliko stvar sploh nista interesirala? Ali je g. Pucelj res ves svoj čas porabil le za to, kar je njegov službeni list »Kmetijski list« ob njegovem odhodu iz vlade proglasil za največjo zaslugu bivšega ministra kmetijstva, da je namreč »tepel« naprednjake? Ali ni videl, kakšna tepežnica se je medtem pripravila slovenskemu, jugoslovanskemu kmetu?

Pristaži g. Pucelja danes neomejeno gospodarijo v Kmetijski družbi, ki jo radičevci želijo pretvoriti v strankarsko filijalko zagrebške HSS.

Vsičuje se vprašanje: ali Kmetijska družba ni nič vedela o grozni nevarnosti, ki preti slovenskemu kmetu, ali se zanj ni brigala, ali pa je vedela, a ni smela, odnosno si ni upala odpreti ust? Res je skrajno mučno, da je predsednik »Kmetijske družbe« kot šef državnega kmetijskega oddelka podrejen ministru poljoprivrede, torej do nedavnega gospodu Pucelju. Toda če se je g. Sancin tako rad pokoril želji g. Pucelja, da postane radičevski kandidat v Ljubljani ter skuša odgrizniti par glasov demokratom, bi bil mogoče imeti tudi toliko poguma, da dvigne protestno akcijo »Kmetijske družbe«, tudi če se g. ministru ne bi bila dopadla. Toda naj bo kakorkoli, Kmetijska družba je upočala in še molči. V Ljubljani ni vinogradov.

In kje je Zbornica za trgovino? To je dal g. Pucelj po g. Krajaču razgnati, da zamaši usta slovenskemu trgovcu in obrtniku, ki je doslej bil vselej pošten tudi napram interesom vinogradnika. Tako smo v trenutku, ko je na tehnični eksistenca nešteti tisočev slovenskih gospodarjev takorekoč brez strokovnega zastopstva.

To pa nas ne sme v tako resnem trenutku oplasti, da bi ne storili vseh korakov za rešitev našega vinogradništva. Jasno in glasno povemo, da naše politično prijateljstvo s Francijo ne more zahtevati, da njemu na ljubo uničimo sebe in svojo eksistenco. To velja za pretirane zahteve francoskih deležev tudi glede industrije, kjer so od nas več zahtevali, kakor Avstrija in Češka. In to Francozi, s katerimi doslej ni mnogo prometa. Da bi pa pustili past celogo gospodarsko stroko, od koje živi skoro 4 milijone ljudi, tega Francija od nas ne

V Beogradu so se pričeli prazniki

Vse delo počiva. — Ministri so odpotovali. — Tudi finančni odbor je do ponedeljka odgodil svoje seje.

Beograd, 5. januarja, r. Razen seje finančnega odbora ni bilo tekom današnjega dopoldne nikakih političnih dogodkov. Opazila se je edino konferenca pri predsedniku Narodne skupščine Marku Trifkoviću, kjer so se sestali Ranko Trifunović, Ljuba Popović in dr. Stojadinović. Govorili so o nadaljnjem nastopanju radikalnih nezadovoljstev napram sedanji vladi. Vsi radikalni nezadovoljci bodo v svojih volilnih okrožjih obrazložili položaj ter prenesli nezadovoljstvo iz kluba med radikalne volilce.

Pri predsedniku vlade sta bila ministri Simonović in general Milosavljević, ki sta referirala o stanju v svojih resortih.

Jutri pričanja pravoslavni božič ter ni do ponedeljka pričakovati nobenih političnih dogodkov. Tudi v ministrstvih počiva te dni vse delo. Ministri, ki niso doma v Beogradu so odpotovali.

Beograd, 5. januarja p. Od 10. do 12. se je vršila seja finančnega odbora na kateri se je nadaljevala proračunska razprava. Govorili so: od opozicije Juraj Demetrović (SPS) za vlado na doktor Gjuro Basariček in radikal Stavra Trpković. Govor g. Demetrovića je predstavljal temeljito in stvarno kritiko ekspozeja finančnega ministra. Govornik ne verjame, da bo takozvanim stro-

kovnjakom v vladi uspelo popraviti težko gospodarsko krizo, v kateri se nahaja narod radi nesposobnosti seljaških vlad takozvanega narodnega sporazuma. Ekspoze finančnega ministra v ostalem najbolje dokazuje vso pogrešnost dosedanje finančne in gospodarske politike vladne koalicije. Iz težkih kriz, v katerih se država nahaja, se lahko rešimo samo s svobodnimi volitvami, ki bi na pravo mesto postavile in pojedince in stranke. Težke gospodarske krize ne bo sanirala sedanja vlada strokovnjakov, ker nima prave zaslombe niti v Narodni skupščini, niti med narodom.

Naslednji govornik dr. Basariček je valil vse zlo v državi na prošle režime, v katerih radičevci še niso bili zastopani. Demetrovičev nasprotovanje vladi strokovnjakov karakterizira z ironičnimi besedami, da je ravno Demetrović bil oni, ki je zval duhove, a sedaj ko so tu, jim nasprotuje.

Radikal Stavra Trpković govori o gospodarskih razmerah v Južni Srbiji ter se posebno pritožuje radi visokih davkov, s katerimi je tam obremenjeno kmetijstvo. Navzlic temu pa izjavlja, da goji zaupanje do sedanje vlade in da bo zatorej glasoval za proračun. Nato je bila seja prekinjena a prihodnja je napovedana za ponedeljek 10. t. m. dopoldne.

Kaj pravi vlada o francoski vinski tarifi

Nejasna izjava pomočnika ministra zunanjih del. — Direktne odgovora ni dobiti, a vse okolnosti potrjujejo pravilnost informacij, ki so jih dobili naši vinogradniki. — Še en občuten udarec za naša fina vina.

Beograd, 5. januarja p. Povodom vesti o usodepolnih koncesijah za francoska vina v naši trgovinski pogodbi s Francijo se je naš dopisnik obrnil na zunanje ministrstvo po informacijo, v katerem stadiju se pogajanja nahajajo. Pomočnik ministrstva g. Jovan Marković je izjavil:

Treba je poudariti, da trgovinska pogodba med našo državo in Francijo še ni sklenjena. Vršila se se pogajanja v Parizu in naši ter francoski delegati so izdelali projekt, ki so ga naš delegat nedavno prinesli v Beograd, da o njem poročajo vladi. G. minister Perić bo sedaj izdelal instrukcije za nadaljna pogajanja, h katerim se naš delegat vrnejo v Pariz. Za sedaj je torej tu samo načrt pogodbe a še nič definitivnega. Vlada bo gotovo storila vse, da se zaščiti kolikor mogoče tudi naši vinogradniki.

Izjava g. pomočnika ministra žal ne more pomiriti naše javnosti. To je seveda splošno znano, da trgovinska pogodba s Francijo še ni sklenjena. Ravnotako vemo, da so pogajanja bila svočesa že prekinjena, a da so se pozneje nadaljevala ter so sedaj zopet preko praznikov odgodena. A glavno niso te zunanosti. Za naše kmetijstvo je kardinalno vprašanje, kako daleč se je naša vlada že definitivno vezala glede vinske carine. Mi vemo, da je prvotni naš predlog bil 100 in 120 Din, francoski pa maksimalno 30 Din. Znano nam je tudi to, da je naša vlada šla daleč izpod 100 Din. Francoski viri trdijo, z vso sigurnostjo, da je pristala na 50 Din. Kar pa Francija kot previsoko še odklanja. O tem pa na beograjskih merodajnih mestih ni dobiti ne potrdila, a tudi ne potrebnega jasnega in nedvoumnega demantja.

V krogih ministrstva poljoprivrede nam servirajo mesto odločnih izjav razmišljanja o stanju, kakršno je bilo pred vojno. Srbska predvojna avtonomna tarifa je določala za vino do 12 gradov 50 Din in za vsak alkoholni grad preko 12 stop, še po 5 Din uvozne carine, na vino v steklenicah pa po 100 Din. Pogodbeno tarifa za francoska vina, ki je bila zaključena z omejitvami porekla, je znašala do 14 stop le 18 Din za vina v steklenicah pa po 40 Din od 100 kilogramov. Iz teh postavk, ki se sedaj prav pogosto citirajo, se da sklepati na

mišljenje vladnih krogov. Stara pogodba je pa tudi za Francijo jak argument pri pogajanjih z nami.

Poleg tarife same je treba opozoriti tudi na tkz. zaščito pomekla. Francija si je imena svojih originalnih vin (konjak, burgundec, šampanjec itd.) v nekaterih novih pogodbah, tako n. pr. z Madžarsko in Grško, že zaščitila in se v teh državah navedena francoska imena ne smejo več rabiti za označbo domačih vin. Isto zahtevo je postavila Francija tudi nam. Tudi tu se je vlad nekaj časa branila, a prošli kabineti RR je na to zahtevo pristal. Imena burgundec, konjak, šampanjec se torej za domače produkte ne bodo smela več rabiti, ona ostanejo rezervirana za vse francoske znamke.

Nerazumljiva bo javnosti tudi izjava, da minister zunanjih del izdeluje nove instrukcije za naše delegate in da se nič ne čuje o odločilni sodelovanju ministra trgovine in ministra poljoprivrede. Se manj razumljivo je na prvi pogled, da se v odločilnem momentu, pred sklenitvijo tako usodepolne pogodbe ne kličejo na posvetovanje strokovnih gospodarskih krogov. To bi bilo dejstvo je indirektno potrdilo zlastne vesti, da si je vlada že vezala roke.

Upati je, da bodo vinogradniki iz vse države v energični akciji dvignili uspešen odpor proti preteči nevarnosti.

Igralnica v zagrebškem klubu vojnih invalidov

Zagreb, 5. januarja n. Nekateri dunajski listi, med njimi »Neues Wiener Journal«, so te dni poročali o tainih igralnicah v naši državi. Vojni invalidi v Zagrebu so z oblasnim dovoljenjem otvorili v Zagrebu svojo knjižnico in klub, kjer se je etalirala tudi neke vrste igralnica. Četrtna čistega dobička je bila določena centrali udruženja vojnih invalidov v Beogradu. Četrtna pa oblasnemu odboru vojnih invalidov v Zagrebu. Policija je danes poslala svoje organe v ta lokal v Mesniški ulici 2 ter tam legitimirala okoli 30 oseb. Aretirani je bil krupir in dva lstrana, katera bosta odpravljena preko meje. Ugotovilo se je, da je ta klub finančni neki Sigmund Bano, ki je izvršil poverbo v Pančevu.

na ko o lanskem snegu, si upa v tem trenutku še nastopati v javnosti in zahtevu zaupanje istega kmeta, ki ga izroča novim katastrofom.

Za reševanje vinogradniške krize in grozne napake, ki jih je zagrešila vlada Pucelj-Krajač, moramo biti vsi edini. Vinogradniki so naša kri, naše meso, živ del našega ljudstva. Zanje mora vse v boj in ne sme nihče vprašati ali je to ta trenutek po volji HSS ali SLS. SLS je že nastopila pot sramežljive obrambe svojih zaveznikov izza volitev v Trgovsko zbornico, a vse to radičevcem ne bo pomagalo. Odgovornost je ugotovljena in če jo hoče SLS vzeti na svoje rame, naj govori kakor je v njem imenu govoril na shodu v Ormožu njen poslanec Bedjanč. A preko vsega tega gre javnost na dnevni red in ta je: prekliti instrukcije vlade RR, ki pristaja na znižanje vinske carine, odklonitev vsakega zniževanja te carine, revizija avtonomne carine na vino v smislu zahtev našega kmeta, razbitje pogajanj, če Francija ne vzame preklica na znanje!

Francosko-japonski afront proti angleški politiki na Kitajskem

Ameriške Zedinjene države na strani Anglije. — Japonska proti priznanju nacionalne kantonske vlade.

Tokio, 5. januarja, d. Zunanji minister je sporočil francoskemu veleposlaniku, da odobrava njegova vlada stališče Pariza glede angleške spomenice o Kitajski. Japonska bo storila vse, da se ne vzbudi na svetu mnenje, da hoče priznati kantonsko vlado. Angleškemu veleposlaniku je sporočil zunanji minister, da je Japonska sicer pripravljena za sodelovanje z ostalimi državami, ki so podpisale washingtonsko pogodbo glede carin na Kitajskem, da se pa ne more pridružiti skupni izjavi. Po njegovem mnenju ne bi bilo na mestu, da sme Kitajska pobirati posebne dodatne carine, dokler ne pristane na ukinitje takozvanih carin Likin, ker sumi, da bi šli dohodki dodatnih carin v vojaške svrhe. Japonska obžaluje nadalje, da Anglija ne pristane na japonski predlog glede sklicanja konference držav, ki so podpisale omenjeno washingtonsko konferenco.

Peking, 5. januarja, d. Vedno bolj se opaja propaganda Francije in Japonske proti angleški spomenici glede Kitajske, ki jo podpirajo tudi Zedinjene države. Kantonska vlada je proti temu podpiranju protestirala v Washingtonu. Francija je baje pripravljena začeti pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Indokino in Kitajsko. Iz tega se vidi, da Pariz slejkoprej priznava kolonialno kitajsko vlado le pekinško, alikakor pa ne kantonsko. Iz vsega tega se vedno bolj jasno vidi, obrisi interesnega nasprotstva med Japonsko in Francijo na eni in Zedinjenimi državami na drugi strani, kar se tiče politike na Kitajskem.

Washington, 5. januarja, d. Državni urad je pozval poslanika na Kitajskem, MacMurray, naj takoj pride poročat predsedniku Coolidgeu in ministru Kelloggju o položaju na Kitajskem.

Pričetek odločilne bitke za Sanghaj

Pred Sanghajem se je pričel odločilni boj za mesto med severnimi in južnimi kitajskimi četami.

London, 5. januarja s. Generalni guverner v Sanghaju je včeraj 30 milj. jugovzhodno od Hangčava napadel kantonske čete, da bi jim onemogočil nadaljni pohod proti Sanghaju. V pokrajini Fsekwang so kantonske čete gospodarijo položaja. V Sanghaju samem se je delavstvo izreklo za kantonske čete. Vrhovni poveljnik kantonskih čet je izjavil, da bo Sanghaj padel 2. februarja.

London, 5. januarja, s. Kakor poročajo li-

sti, se je včeraj pri Fufangu, nekako 100 milj. vzhodno od Sanghaja, pričela bitka za Sanghaj. General Sunčuanfang je napadel kantonske čete. Menijo, da se bo bitka razširila tudi na ostale dele fronte. »Times« poročajo iz Hangčava, da je general Vupeifu porazil čete Ljuluza kakih 140 milj. severno Hangčava. Sedma in osma armada napredovala iz Hangčava proti severu.

Kitajci zavzeli angleške postojanke

Krvavi sadovi sovjetske propagande. — Kitajci so v Hankovu zasedli angleške koncesije in druge inozemske zavode. — Pripravljenost angleške mornarice. — V mestu je prišlo do krvavih spopadov med Kitajci in Evropci.

Sanghaj, 5. januarja (lo.) Kitajci so zasedli v Hankovu angleško koncesijo in preznali Angleže.

Hankov, 5. januarja (lo.) Da se pomiri prebivalstvo, so se na podlagi dogovora angleških častnikov s kitajskimi oblastmi umaknile angleške mornariške čete iz angleške koncesije na vojne ladje. Takoj nato je udrila množica v angleško koncesijo. Nastopila je kitajska pehota, ki je korak za korakom izpraznila angleško koncesijo in jo obkolila. Angleška mornarica je v stalni pripravljenosti.

London, 5. januarja (lo.) Reuter poroča iz Hankova, da je položaj angleških mornarjev zelo kritičen. Mornarji so skušali razpršiti množice, naker so se umaknili, da se izognejo oboroženemu spopadu.

London, 5. januarja, s. Po vesteh iz

Hankova so kantonske čete zavzele carinsko poslopje ter poslopje mestne uprave. Angleške koncesije, inozemske banke ter hiše Francozov. Japoncev in Američanov branijo sedaj še čete. Angleške žene in otroci so na varnem.

Pariz, 5. januarja, s. Po vesteh ki so danes prispеле iz Sanghaja se je položaj v Hankovu izredno poostil. Prišlo je do krvavih spopadov med izkrcanimi angleškimi mornarji in množico. Razen tega je bilo pomorjenih več Evropecev. Vse angleške ladje v Sanghaju in ostalih kitajskih pristanišč so prejele nalogo, da odplovejo proti Hankovu.

Rim, 5. januarja (ri.) Potrjuje se, da so Kitajci popolnoma zasedli koncesijonirano angleško ozemlje. Vse inozemske vojne ladje so odplule iz Pekinga v ogrožene kraje.

Italijansko dobrikanje Franciji

V Rimu ne morejo pozabiti noveletne mirovne izjave francoskega poslanika. — Italija hoče dokazati, da ni osamljena.

Rim, 5. januarja, s. Fašistično časopisje se vedno nadaljuje z razmrtitvanji o noveletnem govoru francoskega poslanca Besnarja. Oficialni krogi izrekajo v zvezi s tem željo, naj bi pripravnost noveletnega govora francoskega poslanika dala tudi spodbudo francoski vladi glede raznih vprašanj, ki interesirajo Italijo. V tej smeri bi francoska vlada lahko izvršila veliko delo, če bi pospešila akcijo francoskega poslanika. Poslanik bi se smatral za zelo srečnega, izjavljajo ti krogi, če bi lahko sporočil pariškemu znanjem uradu, da znajo Italijani ceniti dalekosežnost prijateljskih izjav in da so tudi pripravljeni sodelovati z onimi sosedji, ki dokažejo odkritosrčno prijateljstvo.

V istem smislu je govoril tudi italijanski poslanik baron Avezzano v Parizu, ki je v

italijanski koloniji izjavil, da je prepričan, da bi se dale razne ovire, ki so se v zadnjem času pojavile med obema vladama, z dobro voljo hitro odstranili in bi mogla oba naroda zopet sodelovati pri najvažnejšem problemu sveta. Italijansko zunanjo politiko vodijo zelo previdno. Se pred enim letom se je zdelo, da bo ostala Italija popolnoma izolirana. Ta nevarnost je sedaj odpadla (?) Tudi odnosaji do Nemčije so postali taki, da se lahko danes govori o razčiščenju položaja med obema narodoma. Pomen, ki ga ima povojna Nemčija, so v Italiji popolnoma razumeli. Njeni politični uspehi so jo postavili v središče konstelacije, od katere zavisi nadaljna usoda evropskega mira. Med Rimom in Berlinom se je pričela nova doba, preko katere vodi pot tudi v Pariz.

Železniška zveza z Dalmacijo prekinjena

Veliki snežni viharji in zameti na liški progi. — Zagrebški vlak obtičal v snegu. — Radić je odložil svoje agitacijsko potovanje v Dalmacijo.

Zagreb, 5. januarja, r. Zagrebška železniška direkcija je izdala danes o snežnih zametih na liški progi naslednje poročilo:

Položaj na liški progi 5. januarja ob 7. zjutraj: Na vsej progi od Ogulina do Vrhovine naletava od 2. zjutraj močan sneg ob burji. Sneg povzroča na odprti progi zamete. Potniški vlak št. 812, ki je včeraj 4. t. m. ob 23.20 krenil iz Zagreba, je obtičal v snegu med Jesenicom in Javornikom.

Mešani vlak št. 831, ki bi imel priti danes ob 8. v Ogulin, stoji v Vrhovinah. Višina snega na postaji Vrhovine znaša 10 cm. Na progi med Jesenicom in Rudopoljem so zameti nad 1 meter visoki. V Rudopolju je 50 cm na debelo snega. V Vrhovinah divjajo snežni viharji z zameti do Liškega Lesca, kjer je sneg 40 cm visok. V Gospiću in Lovincu je snega 10 cm na debelo. Tu pada sneg polagoma brez vetra.

Iz Ogulina se je odpeljal snežni plug ob 9 zjutraj.

Proga pri Rudopolju, med Zrmanjo in Malovanom, je vsled snežnih zametov neprehodna.

Zagreb, 5. januarja, n. Danes ni dospel niti en vlak s proge Split Zagreb radi ogromnega snega in velikih snežnih viharjev, ki divjajo na splitski progi.

Zagreb, 5. januarja, n. Včerajšnji listi in današnji Radićev »Doma« so javili, da bo St. Radić odpotoval v Dalmacijo na agitacijo. Ker pa je promet na progi proti Splitu od davi prekinjen, je Radić svoj odhod odložil.

Odmev obiska Lužiških Srbov. Berlin, 5. januarja, p. Tukajšnji listi komentirajo proslavo, ki se je vršila na beograjski univerzi v čast Lužiškim Srbov in izražajo svoje začudenje in iznenadenje nad tem dejstvom. »Berliner Tageblatt« pravi n. pr., da je službeni organ beograjske vlade podpiral dotično manifestacijo in jo celo provociral. Beseda netaktnost, da je v tej zadevi še preblaga, kajti beograjski krogi naj vedo, kako je dejanski s temi Lužiškimi Srbi L. 1919. jih je bilo 111.000, jih je pa vedno manj. Pred vojno so bili vedno skrajno konservativni, po njej pa so pričeli rovariti proti Nemčiji.

Spletke proti sporazumu med Nemčijo in Francijo

Francoski nacionalisti napovedujejo Briandov odstop. — Spor v zunanjem ministertvu? — Odločen demanti Berthelotov. — Možnost vladne krize v Franciji radi lokarnske politike.

Pariz, 5. januarja. d-n. Gonja, ki jo francoski desničarski krogi že dalj časa vodijo proti zunanemu ministru Briandovi radi lokarnske politike, proti izzvali težko krizo v Poincaréjevem kabinetu. Nacionalisti očita Briandovi preveliko popustljivost napram Nemčiji in opozarjajo na to, da pričakujejo vse nemške stranke, vstevši socialno demokracijo, predčasno izpraznitve Porenja, s čemer bi Francija izgubila zadnjo garancijo napram Nemčiji. ne da bi ta bila pripravljena podati Franciji kako drugo jamstvo. Izražajo svoje prepričanje, da bo Nemčija takoj po izpraznitvi Porenja zahtevala izpremembo Dawesovega plačilnega načrta. Tako bi prišla Francija skoro ob vse sadove versajškega mira.

Briand pripravlja protiofenzivo proti intrigam desnice in zahteva razčiščenje glede svoje zunanje politike v min. svetu in v parlamentu. Če pride do tega pred senatnimi volitvami, je položaj Poincaréjevega kabineta ogrožen, ker so desničarski krogi prav tako bojevit kot Briand. Zato svetuje patrijotično časopisje Briandovi, naj ne vztraja pri svojem namenu in ne izziva krize v tretjo.

Vladna kriza v Nemčiji pred rešitvijo

Prihodnji teden se prično oficijelna pogajanja. — Vse mogoče kombinacije v nejasnem položaju.

Berlin, 5. januarja. d. Nemško-nacionalisti listi poročajo, da pride na krmljo vladne manjšine s podporo centroma. Pravijo celo, da so nacionalisti predlagali bavarski ljudski stranki sodelovanje in ji obljubili, da se bodo zavzemali za to, da postane njen voditelj, prelat dr. Leicht, kancler. Z druge strani se žuje, da tudi nemška ljudska stranka ni več dovoljna za manjšinsko koalicijsko demision, ki je tudi centrum noče. Zunanji minister dr. Stresemann smatra, da je sedaj mogoče le vlada sredine. Posređilo se mu je pripraviti svojo stranko do tega, da je taka kombinacija v sedanjem trenutku na mestu in tudi potrebna. Zato se more z verjetnostjo računati s tem, da pride do sestave zopetne vlade sredine. Nove volitve ne prihajajo v poštev. Razmišljati bi se dalo o njih morda šele poleti, če nova vlada ne bi imela v zbornici zadostne podpore. Prihodnji teden pri-

notku, ko rabi Francija slovo in močno koncentracijsko vlado.

Medtem pa nacionalistične spleteke nočejo pomehati. Njihovo časopisje razširja razne senzacionalne vesti, med drugimi tudi to, da so nastali hudi spori v zunanjem ministertvu in da misli Briand odstopiti. To govorico je sporečil svoemu listu tudi pariški dopisnik »Journala de Geneve«. Glavni tajnik zun. ministertva Berthelot je sedaj poslal uredništvo tega ženevskega lista obširen dopis v katerem odločno zanika, da bi imeli nekateri visoki uradniki tega ministertva ali celo Briand namero odstopiti, najmanj pa sedaj, ko so se začela uresničevati njegova stremjenja. Govorice o demisionih v zunanjem ministertvu so v toliko upravičene, da je eden višjih uradnikov sam prošil za upokožitve iz zdravstvenih razlogov. Berthelot nadalje ugotavlja, da je vedno zaupal svojemu vzvišenemu šefu, Briandovi, in ga je in ga bo vedno podpiral v njegovih plemenitih stremjenjih za dosego svetovnega mira. Briandova politika je šla vedno za sodelovanjem z Anglijo in zbližanjem z Nemčijo.

dejo semkaj načelniki parlamentarnih skupin, narkar se bodo začela prava pogajanja za sestavo nove vlade. Predsedniku republike je na tem, da se sestava pospeši, da bi se mogel novi kabinet predstaviti zbornici, ki se zopet snide dne 19. t. m. V ospredju kombinacij za mesto državne kanclerje je zopet dr. Marx, ker bi bil kot predsednik vlade sredine najbolj po godu socialnim demokratom.

Berlin, 5. januarja. (pa.) Ker je centrum odklonilo sodelovanje z nemškimi nacionalisti, je sestava desničarskega kabineta onemogočena. Najbrže bo sestavljen kabinet srednjih meščanskih strank s kanclerjem Curtiusom.

Berlin, 5. januarja. (be.) Listi se obirajo bavijo z možnostjo kandidature dr. Curtiusa za bodočega državnega kanclerja. Iz raznih vzrokov pa skoraj vsi odklanjajo tako kombinacijo.

Latinska Amerika proti Washingtonu

Južnoameriške države se boje posledic washingtonske intervencije v Nikaragui. — Kaj zasledujejo Zedinjene države.

Buenos Aires, 5. januarja. l. »Prensa«, največji argentinski in sploh južnoameriški list, kritizira postopanje Zedinjenih držav, zlasti pa njihovo oboroženo intervencijo. List pravi: Tako postopanje zelo kompromitira kompromisno politiko, ki jo je zagovarjal Hughes, ko je bil zunanji minister v Washingtonu. Zedinjene države so s tako politiko izgubile zaupanje drugih držav. To se da popraviti le, ako takoj odpokličejo svoje čete iz Nikaragve. Izkrcaje čet v Nikaragui pomenja, da se Zedinjene države javno odrekajo politiki miru, ki so jo zadnja leta tolikokrat svečano naglašale. Čeprav je Nika-

ragua majhna država, ima vendarle pravico, da živi po svoje. Ves civilizirani svet, zlasti pa latinska Amerika, se zabudeno vprašuje, odkod nasenkrat tako postopanje Washingtona, tako nasprotno privatnemu in splošnemu pravu. Javno mnenje vsega sveta zahteva, da Zedinjene države takoj napravijo konec svoji intervenciji v Nikaragui.

New York, 5. januarja. (pa) Senator Wheeler je izjavil, da morajo Zedinjene države varovati svoje interese v Nikaragui in pravico do gradnje prekopa in mornariškega oporišča v zalivu Fonseca.

Protest albanskih emigrantov v Ženevi

Berlin, 5. januarja. (be.) Albanski nacionalni emigranti so protestirali pri Društvu narodov zoper sklenitev pogodbe med Italijo in Albanijo. Izjavljajo, da postavljata ta pogodba Albanijo pod italijanski protektorat.

Nov upor v Albaniji

Berlin, 5. januarja. (be.) Zaradi izvedbe smrtne kazni nad nekaterimi udeleženci poslednje vstaje v severni Albaniji je izbruhnil v Postrinci nov upor. Računati je, da se to gibanje razširi tudi na druge kraje.

Prepoved socijalne demokracije v Turčiji

Carigrad, 5. januarja. a. »Vakits« poroča iz Angore, da je vlada v sporazumu s parlamentarnim odborom za zunanje zadeve odklonila prošnjo za ustanovitev socijalno-demokratske stranke v Turčiji, ki jo je predložil dr. Hasan Riza beg. Ta politik je že pred par leti ustanovil socijalistično organizacijo in tudi njeno glasilo, ki ju je pa kasneje vlada prepovedala.

Churchillov sestanek z Mussolinijem

Genova, 5. januarja. (ri.) Angleški zakladni minister Churchill je prišel danes semkaj na potu v Rim, kjer bo konferiral z Mussolinijem in finančnim ministrom Volpijem.

Vprašanje poštne urada na Sušaku

Sušak, 5. januarja. n. Iz Zagreba je došla na Sušak komisija inženjerjev poštne strokovnjakov, da pregleda poslopje propadle Banke in štedionce za Primorje v svrhu nakupa poslopja za poštni urad na Sušaku.

Madžarska se ne pogaja z Rusijo

Berlin, 5. januarja. (be.) Madžarski poslanik odločno zanika vesti, da bi se Madžarska pogajala z Rusijo glede sklenitve pogodbe.

Nova ekspedicija Sven Hedina

Stockholm, 5. januarja. (be.) Sven Hedin, ki se sedaj mudi v Pekingu, namerava na stopiti novo ekspedicijo v Centralno Azijo.

Tudi Rumunija ponuja Madžarski dostop do morja

Bukarešta, 5. januarja. d. Vladna »Romania« se znova bavi z vprašanjem dostopa Madžarske do morja. Madžarski vladi je ponudila Italija prosto luko na Reki Jugoslavija pa v Splitu. Zadnje čase se je pojavil še en ponudnik, namreč Rumunija, ki ponuja Madžarski prosto luko in s tem dostop do morja v Galacu. Madžarska vlada proučuje tudi ta načrt, vendar se še ni odločila. Rumunija meni, da se bo Madžarska odločila za njeno ponudbo.

Baltske države in Rusija

Reval, 5. januarja. (be.) Zunanji ministri Latvije, Estonke in Finske, ki sedaj tu zborujejo, so sklenili, na se obnove pogajanja z Rusijo glede sklenitve jamstvenih pogodb. Vendar ne smejo l. leti pogodbe določiti, ki bi nasprotovale Društvu narodov. Tudi naj udeležene države streme za tem, da se ustanovi blok skandinavsko-baltskih držav v zaščito interesov v Svetu Društva narodov.

Za nefašiste ni kruha v Italiji

Rim, 5. januarja. o. Meseca decembra 1925. je bil v Italiji objavljen zakon o odpustitvi omih državnih uradnikov, katerih privatno udeleževanje, predvsem na političnem polju, ni v skladu s splošnimi političnimi smernicami fašističnega režima. Oblasti so posebno v drugi polovici preteklega leta pridno uporabljale ta zakon, tako da je bila odpuščena cela vrsta državnih uradnikov. Na njihova mesta so prišli fašisti. Na svoji današnji seji pa je ministrski svet sklenil, da se določbe omenjenega zakona raztegnejo tudi na občinske namestnike. V uradnem poročilu je rečeno, da je bil zakon o odpustitvi uradnikov raztegnjen tudi na občinske uslužbenke predvsem zato, ker so tudi oni dolžni režimu popolno zvestobo, kar je glavni pogoj za izvrševanje kakršnekolik javne službe v državi.

Povratek dr. Beneša z dopusta

Praga, 5. januarja. d. Zunanji minister dr. Beneš se med 8. in 11. t. m. povrne v Prago. Za jutri je napovedan prihod berlinskega poslanika dr. Krofta, ki se bo udeležil pogajanj o češko-lovaški prosti luk v Hamburgu. Dr. Krofta se povrne potem v Berlin to se s 1. februarjem stalno naseli v Pragi.

Iz volilnega boja

Volilno gibanje na deželi postaja zelo živahno. V logaškem okraju SDS pridno prireja sestanke. Ljudstvo se zaveda, da gre za obračun s klerikalci, ki so ta okraj posebno zamerjali. Boj bo le med SDS in SLS. Druge liste so vložene očitno na željo klerikalcev, da bi odgrizle kaj naprednih glasov. Upati pa je, da zavedni možje to vsi vidijo in da ne pade nobena napredna kroglica za zgagarske liste. Dr. Ravnihar je v Žireh razlagal, da je radikalna stranka velika in močna in da zagledati treba vanjo stopiti. Mož je od prevrata bil že v mnogih strankah, zlasti pa je po razpore od SDS bil hud pristaš g. Davidovića, kateri je še nedavno izjavil, da z radikalom ne bi hotel biti ni pokopan. Gospod doktor je pozabil povedati, kam so radikali dali tisti denar, ki so ga skupaj radičevci odtrgali uradnikom pod zlagano pretvezo, da ga dajo poplavljenecem. Pozabil je tudi razložiti radikalno korupcijo, centralizem in velesrbstvo. Povedal bi pa lahko tudi, da je radikalja v razsulu in da bo samo na razvalinah te stranke zrasla nova široka jugoslovenska stranka. Kandidatura klerikalnega advokata Natlačena je ljudstvu zelo mučna. Duhovniki le s težavo brzdajo odpor. Doktor Natlačen je 1. 1914. pod kandelabrom govoril za vojsko in se vnel zanj. Vsi, ki so bili v vojski, mu sedaj obetajo odgovor.

V litiskem okraju je znani klerikalec Lebinger, ki je lani hotel kandidirati proti SLS na delu z vsemi sredstvi, da bi bil izvoljen. Pri tem mu indirektno pomaga g. Beršnjak, ki so ga uveli na brezupno Pucljevo listo. Pričakovati pa je, da se bo g. Beršnjak vendarle spomnil naprednega prepričanja in se pridruži vsem ostalim bivšim pristašem SKS, ki gredo v boj za listo g. Lajovca pod geslom: Vsaka napredna kroglica za Lajovca, druge so proč vržene in podpora klerikalcem!

V Beli Krajini vlada v SLS velika zbežanost, ker so vsi nezadovoljni, da je kandidat ljubljanski profesor Evgen Jarc. Na prvem mestu je sicer na vid-žde poslanec Nempič, a ta ne more in ne bo odložil skupščinskega mandata, če bo izvoljen. Tako je nosilec liste SLS v črnoljskem okraju pravzaprav Evgen Jarc. Ljudstvo se jezi, ker ga smatrajo za tako nespametno, da tega ne bi uvidelo. G. Jarc ima neko tovarno pri Celju, ki mu dela skrbi in Belokranjci dvomijo, da bi se zanje kaj potrudil. Kandidatura radičevcev v Beli Krajini sploh ne pride resno v poštev in je škoda napredne glasove zanje metati stran. V Beli Krajini je res bilo in je morda še kaj prepričanih republikancev, a ti so bili od Radića tako prevarani in izdani, da ne gredo drugič več zani na led. Zelo živahno se razpravlja kandidatura g. Julija Mazelleta, ki ga vsak človek v Beli Krajini pozna in o katerem je znano, da tudi on pozna svoje ljudstvo in njegove potrebe. Razpad radičevcev je popoln, tudi v ljubljanski okolici. Tu štilijo naprej advokata dr. Marušića, za katerega pa se je prvotno izkazalo, da niti volilne pravice nima. Seveda bodo radičevci tudi v ljubljanski okolici propadli, zlasti ker so napredni pristaši bivše SKS se pridružili listi g. Zebala, na kateri imajo tudi svoje odlične kandidate.

Volilni proglas St. Radića

Zagreb, 5. januarja

Vodstvo HSS je izdalo volilni proglas, ki pravi v uvodu, da se je proti HSS sporazumela vsa pokvarjena gospoda in da so proti udej selaki in sicer nekateri za Judeževce plačo drugi pa radi neukosti in lakovernosti. Nato pa navaja zasluge radičevske politike. Med drugim povdarja, da bodo v vsej državi urejene svobodne občine in svobodne oblasti in da se hrvatsko povsod priznava in spoštuje. Od tega človek sicer ni sit niti pijan, pravi proglas, toda duša mu je zadovoljna, ker čuti, da ni muha ali nema stvar, temveč, da pripada k svoemu hrvatskemu narodu, ki ima svoj koren v starini in v katerem se danes širi deblo, hvala bogu, od Čakovca do Subotice na severu, do Sušaka na zapadu in Dubrovnika ter Kotora na jugu.

Na naslov Slovencev ugotavlja, da jih je v Jugoslaviji samo 1 milijon, da jih je dobra tretjina pod Italijo, okoli 100.000 pa pod Avstrijo, toda njih najhujša rana je to, da se zanje malo vprašuje, ker jih je malo, a da so jih v Beogradu zmal uporabiti samo za kladivo, s katerim se razbija veriga hrvatske seljaške organizacije. Toda, če bilu polovica (?) Slovencev je v seljaškem pokretu na ta način, da priznavajo HSS in njeno vodstvo za svoj vzor(!) »A sedaj, ko se vse naše gosposke stranke drže slovenstva«, pravi St. Radić, »pomenja to v praksi da se drže pokvarjene srbske gosposke. Mislim, da bo ta srbska gospoda še dolgo in dolgo vladala tej državi«.

Na naslov ostalih Slovanov in neslovan-skih narodnosti v državi pravi, da jih je nad 2 in pol miliona in da so kakor čreda brez pastirja, ki se boji vsakega čuma. Tudi na komunistične delavce se obrača Radićev proglas. Univerzalno sredstvo, da se bo vsem dobro gojilo v državi, je seveda to, da volijo vsi Radićev stranko in se udinjajo njegovemu vodstvu.

Proglas poziva na koncu vsakogar, kdor le »pri zdravi pameti«, naj voli pri oblastnih volitvah HSS pod vodstvom St. Radića. Proglas je podpisala sama zagrebška gospoda, imenoma St. Radić dr. Vi. Maček Josip Predavec, dr. Ljudevit Kežman, St. Košutić in Juraj Krnjević. Proglas, ki je verno zrcalo Radićeve blipribrižnosti in njegove »zdrave pameti«, bo objavljen v jutrišnji izdaji »Doma«.

Pucljeva vinska carina

Iz gostilničarskih krogov nam pišejo: Danes je bilo veliko debate o novi trgovinski pogodbi s Francijo, v kateri preti po za-slugi vlade RR., v kateri sta bila gg. Puclj in Krajač našemu vinogradništvu pogubno znižanje carine za francoska in s tem tudi za naša vina na 5.50 Din. morda celo še nižje. Pri tem je bilo vse edino, da to pomeni smrt »ljutomerčana« in »haložana«. Dolenjci in Bizeljci pa svoj pridelek pri carini 5.50 Din l hko kar stran zlijejo ali pa vinograde sami uničijo. Padla pa je opazka, da bo to nam gostilničarjem konveniralo. Jaz pa ugovarjam in pred vso javnostjo izjavljam, da bomo slovenski gostilničarji vedno solidarni z domačim proizvajalcem vina, kajti mi vemo, da z laškim inom pridejo k nam tudi laški trgovci z laškim kapitalom in bodo posojali vino kar v komisijo na nagrado od litra. Kakor gobo bodo rasti razni dvomljivi ljudje med nami. Ki poredko, da so Slovenji pa bodo eksponenti laških izvoznih vinskih tvrdk ter bodo brez rizika in z malo režijo ubijali naš gostilničarje.

Politične beležke

Le počasi!

V »Domovini« sem napisal med drugim opazko, da ne morem uvideti zakaj bi bilo za katoliško cerkev oasno, če bo v litiskem okraju izvoljen naš g. Lajović mesto g. Lebingerja, ali pa naš g. Poljanšek mesto g. dr. Natlačena. Lojalno moram priznati, da g. Natlačen nisem hotel očistiti, da ravno on ne vrši verskih dolžnosti, ker se v tem oziru zanj ne zanimam. Ime »gospod Natlačen« je prišlo pomotoma pri korekturi v članek, ker je bilo pri prepisovanju misljeno, ko sem napisal na tem mestu neko drugo obče ime, ki pa naj bi le označevalo tip klerikalnega posvetnega inteligenta, da je to moji čimota v pisanju in se je vpisalo ime g. Natlačena. Tolklo glede osebe. Sicer pa ostanem pri svoji trditvi, da je naravnost nemoreče izkonstruirati nevarnost za katoliško cerkev, tudi če bi bili sami poslanci SDS izvoljeni v oblastno skupščino. Tudi iz obžega opazovanja, kakor iz poročil na »katoliškem shodu« in člankov v »Križu na Gori« mirno lahko trdim, da so glede verskega prepričanja v klerikalni, kakor tudi v neklerikalni inteligenci čisto slično vse nitanse zastopane. Sicer pa, če je ta stvar tako huda, da se je SLS zdelo vredno posvetiti ji uvodnik, se moram samo čuditi, zakaj »Slovenec« brani samo g. dr. Natlačena, niti besedice pa ne napiše v obrambo katoliške vernosti in pobožne cerkvenosti g. Lebingerja, ki je nosilec SLS v litiskem okraju? — Dr. G. Z.

So že začeli...

»Domoljub« piše v svoji zadnji številki: »Kdo bo volil SDS? Samo tisti, ki mu je všeč Orjuna, ki ljubi zločine in nasilje. Pošteni in krščanski ljudje za temi brezverci ne bodo šli.« Na drugem mestu prinaša »Domoljub« nekakšne pripovedke o mehkankah »mučenih« ter pristavlja: »A tudi mi se imamo veliko udeležiti iz mehkankah dogodkov. Tudi pri nas framasoni potom lberalnih časopisov hočejo zaneti čim hujše sovraštvo proti katoliški veri in cerkvi. Tudi pri nas skušajo lberalci, ki so včlanjeni pri framasonih, v državi priti do take moči, da bi začeli s preganjanjem kristjanov po mehkanskem vzoru.« Pod naslovom »Koga bom volil?« piše »Domoljub«: »Liberalec so popolni brezverci, vsaj voditelji. Izdaljo brezverske časopise, pred katerimi nas je moral škof kot najvišji naš dušni pastir svariti. Liberalci proslavljajo mehkanskega predsednika Kalesa, kateri kot krvočolci Neron mori katoličane samo zato, ker so verni(!) Ali hočemo Mehkance za gospodarje? Tako je »Domoljub« postavil na laž dr. Koroščeve vrhniške izjave o svobodi ter o neklerikalnosti in poštenosti SLS MI-

siimo si lahko, kaj bo prihodnjih 14 dni šele po cerkvi in župniščih, ako se »Domoljub«, ki se vendar riska v Ljubljani, ni stram, da volilni boj ki naj bo bolj za oblastno samoupravo, začel s takim poneumnevanjem in huškanjem ljudstva. Po volitvah bodo seveda klerikalci kot običajno zopet trdili, da niso zlorabljali vere in cerkve ter verskega čuta za politično-strankarsko agitacijo. G. Puclj bo pa tudi še naprej trdil, da klerikalizem za svobodo Slovencev ni nobena opasnost.

Pod protektoratom ljubljanskega škofa

Znano je, da nosi naredba, po kateri so se svedočasno zamenjale krone v dinarje na podlagi razmerja 4:1, podpis dr. Korošca kot tedanjega ministra »Domoljub« pripisuje v svoji pokvarjenosti to zamenjavo sam, demokratom ter še pristavlja: »In ko smo rekli, da to ni prav, so poslali nad nas oborožene bande, ki so nas teple in streljale.« Na istem mestu piše »Domoljub«: »Zerjavovce tudi zato ne moremo voliti, ker so zapravili 178 milijonov dinarjev premoženja Slovenske banke. Ali naj pustimo, da bodo enako gospodarili v deželnem zboru.« Navajamo to le kot primer moralne propalosti ljudi, ki pišejo in izdajajo klerikalno glasilo pod protektoratom ljubljanskega škofa in pod podpisom dveh katoliških duhovnikov. Čudno ni, da je morala v ljubljanski škofiji pod škofovstvom dr. Jegliča tako globoko padla.

Znamenita obletnica

V Prpičevi palači, ki je prekrščena v Hrvatski seljaški dom, so včeraj praznovali znamenito obletnico Pretekli sta dve leti, kar je bil Stipa Radić svečano izvoljen iz znamenite luknje za umivalkomom v spalnici svoje hčerke, gospe inž. Košutičeve, soproge sedanjega ministra gradjevin. Njegovo skrivališče je odkril poveljnik policijske straže Boško Pavlović, ki je Radića lastno-ročno izvelkel na dan ter mu napovedal aretacijo. V dobrem spominu so še avtentični opisi Radićevega skrajno komičnega obnašanja. Tedaj je bil Radić ves bleđ, zaraščen in umazan, kmalu pa se je olunačil ter protestiral, češ da je narodni poslanec in da ga ščiti imuniteta. Medtem ko se je oblačil, pa se je zopet pričel šaliti, govoreč napram policijskim organom: »Vi boste še vsi republikanci! In vi, dragi gospod Pavlović, ki ste močne konstrukcije, boste moj zastavonoša! Takni smo za slovanji Mi se prepiramo zato, da se zopet pomirimo.«

Sramota radi Radićeve aretacije in njegovega obnašanja, posebno, ko je zahteval v preiskovalnem zapisu tamburko in liter vina, je bila tolika, da je »Hrvat« (ki je bil takrat še navdušen radičevce) skušal svojim čitateljem zatajiti vse podrobnosti Radićeve komedije. Dandanes, ko so radičevi in tedanji zajedničarski satrapi že davno zopet narazen, pa ravno »Hrvat« zna najbolj zanimivo pripovedovati, kako je bilo z Radićev komedijo in njegovo nesmrtno bla-mažo.

Socijalno demokratska lista za radovljiški okraj razveljavljena

Dželno sodišče v Ljubljani je odklonilo listo združenih delavskih strank (z nosilcem g. M. Lejem), ker ni imel dovolj veljavnih podpisov. Lista naprednih strank SDS in NSS ima v drugem mestu landle data delavca tovariše Lavzegeja z Jesenice.

Kje je ostala zedinjena Slovenija?

Veleznačilno je, da se dr. Korošec na nedeljskem shodu na Vrtniki, dasi je imel »velik govore«, ni niti z besedico dotaknil velikega vprašanja zedinjene Slovenije. Zakaj ta molk? Zakaj je bilo včasih radi zedinjene Slovenije toliko klerikalnega ropota in zakaj je danes dr. Korošec kar zadovoljen, da imajo Kranjci svojo, Štajerci pa svojo oblast? Na to vprašanje naj odgovore klerikalci!

ENA pere volno in flanelo in prepreči, da ne vzkoči. Za pranje zimskega perila Vašega malčka je zato

ENA nenadomestljivo sredstvo!

Naši kraji in ljudje

Pozdrav našim pevcem in pevkam!

Danes se zopet zbirajo v Ljubljani naši tih kulturni delavci, pevci in pevkke, da po-kažejo na koncertnem odru uspele svoje s- smotrene delo. Ne slave in časti, ne bla- ga si s svojim delom ne pridobiva posameznik in posameznica: vsi služijo z nesebičnim navdušenjem ideji, ustvarjati lepoto v harmonijah, dvigati duše iz vsakdanjosti v svetove večne krasote in utrjevati v sr- cih zavest, da smo narod, sposoben umet- nost gojiti in uživati. Spoštujemo poštvo- valnost naših pevskih zborov, njihov pev- vodij in njihovega vsakega posameznega člana, občudujemo njih disciplino in idealno stremiljenje po izpolnjevanju.

Tih kulturni delavci, pristrčno pozdrav- ljeni!

Matej Hubad
ustanovitelj in častni član Zveze slo-
venskih pevskih društev.

Zveza slovenskih pevskih društev je bila ustanovljena že pred vojno na inicijativno Mateja Hubada. Predsedoval je tedaj dr. Vladimir Ravnihar, vzorni tajnik ji je bil Dragotin Šebenik, blaginjak Ivan Dražil. Po- zneje je predsedniško mesto zavlzel dr. Zl- rovnik, pevovodja za Hubadom pa je bil dr. Kozina. V področju Zveze je bila ustanovljena tudi pevska župa za Ljubljano in okolico, ki ji je predsedoval L. Pahor. Že pred vojno je Zveza žal prenehala z de- lovanjem. L. 1922 se je organizacija na po- budo M. Hubada zopet oživila; prof. Bajuk je sestavil nova vzorna pravila. Od tedaj ji stoji na čelu M. Hubad, dr. Švigelj, dr. Lo- gar (pozneje Fr. Smodej). Pevovodja je od

Zorko Prelovec
pevovodja ZSPD.

1922 do danes Zorko Prelovec, ki je pri- redil in aranžiral monstre-koncerte s sode- lovanjem ljubljanskih in izvenljubljanskih društev ter vodil skupne nastope. Tajniko- vali so J. Pleterski, S. Pečenko in M. Pre- melč, blaginjak je ves čas I. Dražil. — Na redni skupščini l. 1924 je bil proklamiran Južnoslovenski pevaški savez, ki naj bi združil pod svoje okrilje vsa pevska dru-

štva širom države. Ker Hrvatje vztrajajo na obstoju svojega Saveza in si žele le kooperacije sloven-ke, hrvatske in srbske organizacije, nočejo vstopiti v JPS tako, da so zaenkrat v nem včlanjena le slovenska, srbska in hrvatska izven SHPD stoječa dru- štva. Glavni tajnik organizacije je g. Ko- sta Manojlovič. Ker je Zveza slovenskih pevskih zborov z vsemi svojimi člani pri- stopila k JPS, je bilo treba le organizacijo poglobiti in ji olajšati administrativno po- slovanje. V ta namen se ustanavlja ljub- ljanska in mariborska župa JSP. Redni ob- ni zbor prve bo danes dopoldne v Glasbe- ni Matici, drug pa, se bo vršil v kratkem. Danes popoldne ob 3. bo velik pevski kon- cert v Unionu.

Povodom šestdesetletnice rojstva pevske- ga očeta Mateja Hubada so za slovensko zborovsko petje in za razvoj in napredek slovenske glasbe preslušnega moža po- častila s častnim članstvom sledeča pevska društva oziroma pevski zbori: Pevski zbor Glasbene Matic v Ljubljani, pevski zbor Glasbene Matic v Mariboru, »Ljubljanski Zvon«, »Slavec«, »Kraško-Trnovo«, »Slo- ga« Ljubljana in »Družnica Novo mesto, Celjsko pevsko društvo »Ojka«, »Drava« v Mariboru, Glasbena Matica v Krškem, Pev- ski zbor Narodne čitalnice v Kranju, »Zvon« iz Trbovelj, »Zvon« iz Šmartna pri Litiji, »Lipa« iz Litije, »Lira« iz Kamnika, »Vel- ka« iz Podvelke, Zborovnik zbor v St. Vi- du, »Zora« iz Ječice, Glasbeno društvo v Kočevju, pevsko društvo v Ljutomeru, pev- ski zbor slov bral. društva v Trzinu, glas- beno društvo »Hrastnik-Dole«, »Zarja« v Tacnu, pevsko društvo »Domžale«, pevski zbor Čitalnice v Zalogu, glasbeno društvo v Guštanju in pevsko društvo v Ptuj, torej 28 društev.

Diplomo izročijo zastopniki društev g. Hu- badu na današnjem velikem koncertu ob 3. popoldne v Unionu.

Ivan Dražil
doletni blaginjak ZSPD

Konferenca za povzdigo tujskega prometa

Tujski promet — komu naj ne bo pri srcu, ko živi v naši državi dve pokrajini v ve- liki meri od njega: Slovenija in Dalmacija? Slovenija si je priborila v svetu že dober glas in ugled z reklamo, pa tudi s pripo- ročili gostov, ki so jo obiskali. Dalmacija se trudi, da bi polagoma dosegla isti nivo — in evo, zbog tega se bo vršila dne 17. in 18. t. m. v Splitu konferenca vseh intere- sarnih krogov, ki čutijo, da je zdaj pravi čas za okrepitev te grane v našem življenju, brez katere bi bila Dalmacija beraška de- žela.

Zveza za povzdigo turizma v Splitu je sklicala dvodnevno posvetovanje, ki se bo bavilo z nastopnimi točkami. Organizacija izvediteljske službe; Tujski promet, pro- metne zveze in tarife; Hotelirstvo v Pri- morju; Sistematična statistika o tujem prometu.

Znano je namreč, da naletijo tuji gosti na Jadranu v poletni in jesenski sezoni čes- tokrat na ovire, ki so letoviščem in zdravil- ščem v enormno škodo. Poněkod starnijo železnica in parobrodne družbe, drugod

oblasti in zasebniki. Tudi ni povsod na vi- ško postrežba, ki čestokrat odbije gosta, če se gospodar ne razume nanjo. Zveza za tujski promet v Splitu, ki že nekaj let z lepim uspehom odbija vse nedostateke, ho- če zlo izkoreniniti do kraja in se marljivo trudi, da napravi tujcem Dalmacijo čim bolj pri- kupno in simpatično.

Te cilje zasleduje predstoječa konferenca, na kateri ni interesiran samo tuj svet, am- pak vsakdo, ki hodi na Jadran. Teh pa je tudi med nami Slovenci dosti, zato pozdrav- ljamo hvalevredno inicijativno z največjim zadoščenjem.

Dr. Fran Kogoj

Daleč po Gorenjskem nedvomno ni mo- ža, ki bi bil tako čistan in »spoštovan«, kakor dr. Franc Kogoj, okrožni zdravnik na Je- senicah, ki je na novega leta dan prekora- čil že 60 in eno leto svojega življenja. Nje- gova požrtvovalna skrb in stroga vestnost v izvrševanju vzvišenejega poklica, izredno blagi značaj, radodarnost napram gmot- nobjem, smisel za gospodarske težnje in vsestransko kulturno udejstvovanje, vse to ga dviga na častno stopnjo ljudskega vodi- telja. V občevarstvu z ljudmi ne pozna nobe- ne razlike, njegove besede prihajajo iz pol- nega srca brez prisiljenosti. Vsakdo mu je ljub, zanima se za prilike vsakogar.

Že pred 23. leti se je preselil dr. Kogoj iz Kranjske gore na Jesenice, kjer si je kmalu pridobil vsestranski ugled ne samo kot človekoljubni in požrtvovalni zdravnik, temveč tudi kot vodja naprednega gibanja in vzoren gospodar. Takoj po svojem pri- hodu na Jesenice je prevzel vodstvo tede- nje narodno-napredne, sedaj samostojne de- mokratične stranke in jo spravil do znate- ga ugleda in veljave. Še pod bivšo Avstrijo so ga izvolili za Jeseniškega župana. Doba njegovega županovanja, ko mu je stal ob strani nepozabni boritelj za slovenski zna- čaj tega velikega industrijskega kraja, Lov- ro Humer, ostane v zgodovini Jesenic ved- no svetel list. Ravno tako nepozabno osta- ne delovanje dr. Kogoj pred in ob prevra- tu, ko je bodril ljudstvo in vodil vsa akcijo za miren potek takratnih burnih dni.

Vsestransko je tudi njegovo društveno udejstvovanje. Predsednik je Jugosloven- ske Matic na Jesenicah, podružnice CMD, Rdečega križa, Prosvetnega doma, agilen član Sokola, častni član Edinosti in član številnih drugih društev, katere tudi gmot- no podpira, skratka: dr. Kogoj je posebe- ljeno delo, vestnost, poštenost, dobrota ter ljubezen do ljudstva. Jesenic si brez nje- ga sploh ni mogoče misliti. Naj ostane še dolgo zdrav in čil, da nadživljuje in vodi svoje po- stoječe delo in drami ter vzpodbuja s svojim vzgledom!

MACISTE v Afriki

Velefilm, ki ga prinese Kino »DVOR«.

«ITO» zobna pasta najboljša.

Preklic

Podpisani Alojzij Jurič obžalujem, da sem g. Franca Duh. delovodjo v tovarni za dušik v Rušah neosnovano žalil, ter se mu zahvaljujem za odstop od tožbe.

32

ALOJZ JURIČ

Skrbinska Wildejeva »Pahljača lady Win- dermere«. Drama je izredno učinkovita. Na- slovno ulogo bo igrala ga. Nablocka. Ob tej priliki so se po daljšem odmoru nanovo pre- stavi slovenskemu občinstvu težko pogreša- na igralka Avgusta Danilova, ki se je pred nekaj meseci vrnila iz Amerike in se je na- stanila zopet v domovini. V drami je za- posleno skoro celotno dramsko osebje.

Gospa Poličeva nastopi danes, v četrtek zvečer v mariborskem gledališču. Pela bo naslovno ulogo opere »Lepa Helena«.

Dve predstavi ima na praznik Treh kra- ljev mariborsko gledališče. Popoldne je na- sporedno otroška igra »Trnjutica«, zveče- pa komična Offenbachova opereta »Lepa He- lena«.

Prvi klavirski koncert letošnjega leta v Ljubljani bo samostojen večer pianiste Karmele Kosovelove v pondeljek, 10. janu- arja v Filharmonični dvorani. Umetnica si je izbrala za ta nastop pester in umetniško vezanizirani program. Izmed treh velikih B-jev sta na programu dva, Beethova in Brahms, prvi s subtilnim »Rondom«, ter s Skotskimi plesi, drugi z markantno »Balado« op. 10. Ritmično izredno zanimiv bo Maks Regger, ki je na programu s tremi »Inter- mezzii«. Pianistka je to točko nedavno pre- našala na Regejev proslavi v Monakovem in je dosegla veliko priznanje. Divna je Chopinova »Fantazija« v F-molu, ki pretrese poslušatelja vedno iznova. Skrbabinova »Sona- ta« v Fis-molu je skladba izredno finega li- rično ekstatičnega nastroja in očituje vse značilnosti te mogočne osebnosti ruske mo- dernistične glasbe. Vstopnice za koncert so na- prodaj v Maticni knjigarni na Kongresnem trgu.

Najboljši ruski film sezije 1926/27:

Poročnik Orlov

Ruski velefilm v 6 velikih dejanjih. Za film napisal Hans Craly, Rus. — Režija Sidney Franklin, Rus. Godi se v Petrogradu in Orelu. Sijajni posnetki iz Bele Rusije! — V glavni vlogi Constance Talmadge (plesalica Lidija Pavlovna). Tu- lio Carminotti (gros Vladimir Orlov), Eduard Martindall (veliki knez ruski).

Film se je predvajal v Beogradu 14 dni z velikim uspehom!

Danes ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

Telefon 73

SESTAVO TRGOVSKIH IN ZADRU-
NIH BILANC, ureditev in vodenje knjig
»vezvame v tej s roki vsestransko preizku-
šeni strokovnjak. Pomaga tudi pri sestavi
davnih napovedi in drugih davčnih zade-
vah. Če treba, gre tudi na deželo. Daje
tudi tozadevne informacije. — Dopisi na
oglasni oddelek »Jutra« pod »Strokovnjak«.
1135-a

Ljubljanski poštni avto med vožnjo okraden

Skrivnostno izginala denarna vreča z 79.000 Din. — Brezuspenna dosedanja preiskava.

— Pet aretacij.

Po Ljubljani se je včeraj zjutraj pričela kolportirati vest o senzacionalni poštni tat- vini. Iz prometnega avtomobila je bila nam- reč v terek zvečer ukradena denarna vre- ča, vsebujoča 79.000 Din.

V terek, okrog 10. ure, se je odpeljal po- štni avtomobil z glavne pošte na kolodvor, da odda tamkaj razne pošiljke. S kolodvo- ra je odšel avto v Moste, kjer je bila poleg drugih pošilk prevzeta tudi ena denarna vreča. Na poštnem uradu v Šarabonovi hi- ši na Zaloški cesti je bila avtomobil spre- mljačemu osebo izročena še druga denar- na vreča, ki je avto odpremil nujne po- šiljke na kolodvor, odkoder se je vrnil zo- pet na glavno pošto, da tamkaj preda pre- stanek pošilk, ki bi imele biti ekspedirane naslednjega dne.

Pošta je bila v redu predana kontrolorju g. Šumiju, manjkala pa je denarna vreča z 79.000 Din, ki je bila sprejeta in v redu vro- čena na poštnem uradu na Zaloški cesti. Senzacionalni dogodek je povzročil seveda med poštini uslužbenci, ki so imeli oprav- ka s prevzemanjem pošte, nemalo razburje- nje. Avto spremljačemu osebo je bilo ta- koj naročeno, da se odpelje nazaj na pošto 5 na Zaloški cesti, da ugotovi, kje je ostala denarna vreča. Poštna uradnica pa je tam-

kaj takoj dokazala, da je denarno vrečo v redu odpravila.

Treba je bilo zato preiskavo okreniti v drugo smer. Iasno je postalo namreč, da je bila denarna vreča ukradena. O skrivnostni tatvini sta bila se tekom večera obveščena poštni inspektor dr. Vagaja in policija. Pr- vi je bil zaslišan šofer poštnega avtomobila Ivan Mandelj. Zaslišala sta ga dr. Vagaja in policijski nadzornik Močan. Vendar Man- delj ni znal zgovornosti ničesar, kar bi mo- glo usmeriti preiskavo v pozitivno smer. Včeraj zjutraj so bili aretirani še 4 pošt- ni nameščenci, ki pa proti njim še nobenega dokaznega materiala.

Tatvina 79.000 Din je vsekakor silno za- govešana in je preiskava ostala doslej še brez vsakega uspeha. Kako in kam je izgi- nila denarna vreča je prava uganka, ako- ravno mnoge okolnosti govore za krivdo enega izmed aretovanecv.

VIC. Danes ob 20. uri gostujejo v Sokol- skem domu na Viču Sentiakobčani z Bus- sonovo burko »Kontrolor spalnih voz«. Igra, ki je polna situacijske komike, nudi obilo smeha in zabave. Na Sentiakobskem odru je burka dosegla izreden uspeh ter so bile vse predstave razprodane. V igri so zasledili sa- mo najboljši igralci Sentiakobskega odra, kar nudi jamstvo, da je burka res prvostni- no igrana. Upamo, da bodo Vičani napolni- li dvorano ter s tem dokazali, da razumejo plemenito stremiljenje naših vrlih Sentiakob- čanov.

Samomor v Ljubljani

Sinoči, okoli 20. ure, je skočil g. Ivan Kraker mlajši, sin vodje transatlantske agenture French Line (Havre-Newyork) v Kolodvorski ulici, skozi okno v tretjem nadstropju hiše št. 7 v Slovski ulici in obležal na mestu mrtve. Njegovo truplo so takoj prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Kri- štofu. Kaj je poglajlo nesrečnega v smrt, še ni znano.

Avgijev hlev v zagrebški železniški direkciji

Porazen rezultat preiskave proti vodilnim funkcionarjem za- grebske železniške direkcije. — Škandalozno gospodarstvo z državno imovino.

Že včeraj smo poročali, da je Državni svet kot disciplinarno sodišče za višje uradnike izrekel zelo strogo obsodbo v znanj premovalni aferi pri zagrebški železniški direkciji. Železniški direktor Dimitrije Jovanović in vsi glavni so- krivci so bili odpušteni, več uradnikov pa je bilo upokojenih.

Interesantna je 8 strani obsegajoča motivacija obsodbe, iz katere je raz- vidno, da je bil za časa direktorja Jo- vanovića v zagrebški železniški direk- ciji pravcat Avgijev hlev. Bivši komer- cijalni načelnik pri zagrebški železniški direkciji, odlični strokovnjak in naš ro- jak g. Vargazon je že svoječasno v ne- ki vlogi namignil, da se vrše velike zlo- rabe s premogom. Za zahvalo pa je bil nenadoma prestavljen iz Zagreba v Ljubljano in podobno se je zgodilo tudi še mnogim drugim uradnikom železni- ške direkcije v Zagrebu, ki so jim bile znane umazane razmere, med drugim direktorjevemu pomočniku, inž. Klodi- ču. Zaporedoma so bili prestavljeni. Železniški direktor Jovanović je imel namreč kot radikal neomejeno zaslo- mbo v Beogradu.

Ker pa je postajal promet od meseca do meseca slabši in se je material ved- no bolj kvaril, je končno železniško mi- nistrstvo na pritisk javnosti vendarle odredilo preiskavo in poslalo v Zagreb posebno preiskovalno komisijo, ki je kljub naravnost neverjetnim oviram, katere ji je delal železniški direktor Jovanović, končala svoje delo in prišla do sledečih poraznih konstatacij:

1.) Naročanje premoga l. 1925. in za- četkom 1926. se je vršilo v področju zagrebške železniške direkcije neraci- onalno tako glede količine kakor tudi glede kakovosti premoga in načina na- ročanja. Direkcija je prevzemala pre- mog v množinah, ki so daleč presegale potrebe direkcije in predpisane rezerv- ne zaloge, ki jih sme imeti vsaka direk- cija. Vsi tedi naki prevečanja je začel premog propadati in se vnetati. Vo- dilni funkcionarji zagrebške železniške direkcije pa niti potem, ko so videli, da premog propada, niso ničesar ukrenili, da bi pri sklepanju nove pogodbe za leto 1926. naročili manjšo množino pre- moga iz domačih premogovnikov. Se več v pogodbah je bila celo izpuščena toč- ka, da ima država pravico do trimeseč- ne odpovedi, ako premog ne bi odgo- varjal. Posamezni dobavitelji so do- bavljali zagrebški železniški direkciji premog, v katerem je bilo do 30 odst. in še več primesi. Radi teh primesi in prahu so morali na železniških postajah uslužbenci ponovno čistiti premog, me- sto da bi opravljali svoj pravi službeni posel. Pri neki 100 vagonski dobavi premoga je bilo nič manj kakor 30 va- gonov primesi. Včasih se je sicer do- godilo, da je prva komisija tak premog zavrnila, prišla pa so potem superve- zijske komisije, ki so ga kljub vsem na- pakam prevzele. Skupno je bila žele- zniška uprava vsled neporabnega premo- ga oškodovana za preko 22 milijonov

dinarjev, ne glede na izgube, ki jih je imela vsled zastajanja prometa in po- škodovanja materiala radi slabega pre- moga. Na postaji Novski je po uradnih podatkih propadlo 3000 ton premoga v vrednosti okoli 400.000 Din, dne 1. fe- bruarja 1926. pa je bilo v posameznih kurilnicah 7778 ton premoga v vredno- sti 3.135.075 Din, ki pa je izgubil 50 odst. svoje kalorične moči. Posledica vsega tega pa je bilo tudi ubijanje ugleda železniških uslužbencev.

Kot glavna krivca je spoznal Držav- ni svet direktorja Dimitrije Jovanovića in načelnika strojnega oddelka Emila Cvetkovića. Prvi ni izvršil nobenih ko- rakov, da bi se afera razčistila in pre- prečile nadaljne zlorabe, drugi pa je šel dobaviteljem celo na roko in ni kontro- lirali niti porabe premoga. Državni svet v svoji razsodbi tudi ugotavlja, da je železniški direktor Jovanović odstranil svojega pomočnika, Slovenca inž. Klo- diča, čeprav bi mogel kot strokovnjak direkciji samo koristiti. Gjorgje Laziš in Kosta Gjorgjević kot šefa oddelka za vlačno službo nista ukrenila ničesar, da bi se previsoke cene premoga znižale, s čemer sta zagrešila veliko malomar- nost v službi. Osebe zagrebške direk- cije je prejemalo radi tega velike pre- mije, pri čemer je seveda trpela pred- vsem državna blagajna. Zagovarjala sta se sicer, da nista imela na razpolago dovolj strokovnega osebja, toda Držav- ni svet se je postavil na edino pravilno stališče, da bi morala opaziti te goro- stasne nekretnosti tudi v slučaju, ako bi imela še manj osebja. Šef rudarskega oddelka in referent za premog Ivan Vaj- da ni ukrenil ničesar, da bi preprečil kopičenje zalog in tako oškodovanje države. Vrh tega je sklepal take po- godbe, v katerih so izostale vse točke, ki bi bile koristne za državo. Uradniki Zdravko Nemčić, Anton Brkić in Miloš Severović so bili spoznani krivim, ker so kot člani komisije prevzemali pre- mog, ki ni odgovarjal potrebnim pogo- jem; Kazimir Radošević zato, ker je kot referent za premog po svoji malo- marnosti omogočal prevzemanje sla- bega premoga, uradnik Dragutin Hoppe pa, ker je zabeležil 800 ton premoga kot porabljene, faktično pa je radi neupo- rabljivosti poslal z njim pota okoli po- staje. Od vseh obtožencev je bil opro- ščen samo Andrija Kirin, ker je pravo- časno obvestil železniško direkcijo, da v kurilnici v Novski premog vsled nakupičevanja propada.

Stroga, a pravična obsodba vodilnih funkcionarjev zagrebške železniške di- rekcije od strani Državnega sveta je napravila v vsej javnosti izredno ugo- den vtis; tembolj, ker se mora vsak pošten državljani samo veseliti, če po- seže enkrat energična roka v razna gnezda korupcije in službene brezvest- nosti.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Četrtek, 6. ob 15.: »Peterčkov poslednje sanje«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob 20.: »Skopuha«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Petek, 7.: Zaprt.

Sobota, 8.: »Pahljača lady Windermere«. Premijera izv. Slavnostna predstava. Nedelja, 9. ob 15.: »Triglavska bajka«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob 20.: »Jova«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera

Četrtek, 6.: »Ples v maskah«. Gostuje Lju- bica Oblak-Strozi. Petek, 7. ob 20.: Plesni večer Mete Vid- marjeve. Izv. Sobota, 8.: »Grofica Marica«. A. Nedelja, 9. ob 15.: »Sevski brivci«. Ljud- ska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče.

Četrtek, 6. ob 15.: »Trnjutica«. Ob 20.: »Lepa Helena«. Gostovanje g. Poličeve. K. noni Petek, 7.: Zaprt. Sobota, 8.: »Orlov« A.

Verdijeva opera »Ples v maskah« se uprizarjo po večletnem premoru nočjo v ljub- ljanskem gledališču. Dejanje zgodbe je vzelo

iz resničnega življenja, ko je polkovnik An- ström umoril švedskega kralja Gustava III. Opero dirigira kapelnik Stritof, režira gosp. Knittel.

Odlični gost v ljubljanski operi. Ker je gosposodična Zaludova nenadoma obolela, na- stopi danes zvečer v naši operi na povabilo ljubljanske uprave ena največjih jugosloven- skih gledaliških umetnic, gospa Ljubica Oblak - Strozi, rodom Slovenka iz Zagre- ba, sedaj članica Državne opere v Berlinu. Gospa je v Nemčiji splošno znana in vi- soko cenjena primadona prve operne insti- tucije v Nemčiji, kjer poje največje damske partije, kakor: Aida, Tosca, Salome itd. Ge- neralni ravnatelj nemških državnih gledališč Tietjen jo prištevja najboljšim Salome, kar ji je kdaj nastopilo v tej ulogi v znani Strausovi operi. Gospa Ljubica Oblak ima v svojem repertoarju preko 30 velikih oper- nih partij, uživa danes glas evetovne umet- nice in se njeno ime imenuje v isti vrsti z imeni Schwarz in na Tino Pattiera. Odlič- na umetnica je nastopila v nedeljo tudi na zagrebškem odru in je odpevala ulogo Amelije v Verdijevi operi »Ples v maskah« z naj- večjim umetniškim uspehom. Odlično roja- kinjo, ki nastopi danes zvečer prvič v naši operi, najiskrenejše pozdravljamo, občinstvo pa vabimo, da se v velikem številu udeleži te tudi v tem pogledu izredno zanimive pre- mije.

Premijera v ljubljanski drami bo v so- bota, dne 8. t. m. Uprizori se v režiji Milana

Domače vesti

БРАЊИ ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРЕ
СТРЕТЈИ БОЖИЊ!

* Poslanik dr. Rybač opasno obolev. Kakor nam poročajo iz Beograda, je še od delca za mednarodne pogodbe v znanem ministrstvu poslanik dr. Otokar Rybač opasno obolev. Pri pogrebu poslanika Pante Gavrilovića se je dr. Rybač hudo prehladil ter dobil pljučnico. Prenesli so ga v sanatorij na Vračaru kjer mu zdravniki posvečajo največjo nego. Njegovo stanje se označuje kot kritično, a zdravniki vendar upajo, da mu rešijo življenje.

* Odbor za postavitev spomenika kralju Petru I. v Ljubljani javlja, da je žirija za oceno osnutkov iz predhodnega natečaja izrekla svojo sodbo tako-le: Došlo je 6 osnutkov in 1 varianta. Prva nagrada se ni podelila nikomur. Druzo nagrado 4000 Din je dobil osnutek »H. X.«, projektanta sta gg. Ljilje Dolinar in inž. Dragutin Fatur. Tretjo nagrado 2500 Din je dobil osnutek »A.«, projektanta sta gg. inž. Vladimir Šubic in Ljilje Dolinar. Ostali štiri, nenagrajeni osnutki »Domovina«, »Svoboda«, »Car« in »Gospodstveni stol« se predlagajo v odkup za 1250 Din. Ker se kuverte z imeni projektantov teh osnutkov niso odprle, se dotični vabilo da v slučaju, ako pristanejo na odkup, sporoče pristane in svoj naslov razpisatelju. Vsi načrti se bodo obdržali do zaključka glavnega natečaja, nakar se bodo razstavili skupno z glavnimi osnutki. Ta ukrep je neobhodno potreben, da se varujejo interesi avtorjev idej, ki so izražene v predhodnih načrtih. Šele po tej razstavi se bo objavil način vrnitve nenagrajenih osnutkov projektantom, ki bi morebiti ne pristali na odkup. Razpis glavnega natečaja sledi v kratkem.

* Izpremembe v državni službi. Za predsednika komisije za polaganje profesorskih izpitov pri oblastnem prosvetnem oddelku v Ljubljani je imenovan univerzitetni profesor dr. Rajko Nachtigal. Upokojena sta: višji davčni upravitelj Ferdo Tičar v Celju in davčni upravitelj Matej Habjančič v Ptuj. Davčni praktikant Ivan Uranič v Kranju je na lastno prošnjo odpuščen iz državne službe.

* Himen. V Gornjem gradu v Savinjski dolini se je g. Blaž Pristovšek, inženjer mestnega magistrata v Celju, poročil z gospodično Vero Fischerlevo, pošteno uradnico v pokoji. Bilo srečno!

* Izseljevanje iz naše države. Po uradni statistiki se je meseca septembra lanskega leta izselilo iz naše države 976 oseb, največ (345) iz Dalmacije; iz Hrvaške 236, iz Vojvodine 188, iz Slovenije 104, iz Črne gore 33. Izšlo se jih je v Zedinjene države 317, v Argentino 286, v Avstralijo 140, v Kanado 85, v ostale države 48. Meseca septembra 1925. se je izselilo 1123 oseb.

* Poštni promet z Avstrijo. Po odredbi ministra pošte in brzojava se bo izmenjava paketov v poštne prometu z Avstrijo vršila odslej preko Jesenic. Zaenkrat gre preko Jesenic samo paketi, ki prihajajo iz Avstrije, paketi za Avstrijo pa se bodo še nadalje pošiljali preko Maribora.

* Notarski izpit je napravil pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani notarski kandidat g. Viktor Skrabar.

* Promocija. Na univerzi v Pragi je promoviral doktorjem vsega zdravilstva gosp. Sigismund Cervinka, sinad lače naokrog zna nega in spoštovanega okroglega zdravnika dr. Vida Cervinka na Polzeli. Naše iskrene čestitke.

* Iz sodne službe. V področju višjega deželnega sodišča v Ljubljani so premeščeni: Angela Šenturc, pisarniška oficijantinja pri okrajnem sodišču v Ptuj; krajnemu sodišču v Mariboru; pisarniška pomočnica Alojzija Bešter od okroglega sodišča v Celju k deželnemu sodišču v Ljubljani; pisarniška pomočnica Anica Jereb, pri okrajnem sodišču v Rogatcu k krajnemu sodišču v Litiji; Leopoldina Mehle, pis. pomočnica pri okrajnem sodišču v Šmarju pri Jelšah k krajnemu sodišču v Ptuj; Olga Golob, pisarniška pomočnica pri okrajnem sodišču v Ptuj k okrajnemu sodišču v Prevaljah; Gašper Zepan, pis. oficijant, od okroglega sodišča v Mariboru k krajnemu sodišču v Rogatcu, in Franjo Ralca, pis. pomočnik pri okrajnem sodišču v Ptuj, k okroglnemu sodišču v Mariboru. — Imenovani so za pisarniške pomočnike-zvaničnike v 3. skupini zvančnikov: Vera Vencal za okrajno sodišče na Vrhniki; Frida Cigoj za okrajno sodišče na Brdu; Srečko Podhovanik, pomožni pisar pri okrajnem sodišču na Prevaljah, za okrajno sodišče v Ptuj; Iva Debeljak, bivša sodna oficijantinja v Skofji Loki, za okrajno sodišče v Celju; Leopoldina Jošt-Gmeiner, odvetniška uradnica v Litiji, za okrajno sodišče v Ptuj; Konrad Tovornik, pomožni pisar pri državnem pravdnstvu v Celju, za okrajno sodišče v Celju; Franja Benkoč, pomožna pisarica pri okrajnem sodišču v Konjicah, za okrajno sodišče v Celju; Dragotin Šavil, abiturient v Novem mestu za okrajno sodišče v Novem mestu; Marica Majcen pomožna pisarica pri okrajnem sodišču v Kostanjevici, za okrajno sodišče v Kostanjevici; Rozina Mrak, pomožna pisarica pri okr. sodišču v Trebnjem, za okrajno sodišče v Ribnici. Ostavko na državno službo je podal Vladimir Kristof, pravni praktikant v Ljubljani.

* Smrtna kosa. Včeraj popoldne je preminula v Ljubljani po dolgotrajni bolezni gospa Marija Ana pl. Šercl, vdova po univerzitetnem profesorju in ruskem državnem svetniku dr. Vinku Šerclu, znanem lingvistu, ki je umrl pred 20 leti v Ljubljani. Pogreb se bo vršil v petek, ob 2.30 popoldne izpred hiše žalosti Cvil-Metodova ulica 16 na pokopališče k Sv. Križu. — Pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah je umrla včeraj gospa Amalija Peklar, soproga v vsej mariborski okolici znanega gostinčarja in župana ter velikega dobrotnika revežev g. Matije Peklarja Blag jima spomin, težko prizadetim pa naše iskreno sožalje!

* Zdravniška zbornica za Slovenijo opozarja svoje člane, da bo v nedeljo, 9. jan. glavna skupščina, ki bo obenem izvršila volitev novega odbora. Za sklepčnost skupščine je potrebna prisotnost vsaj petine vseh članov in predsedstvo za to prosi za polno udeležbo, ker bi nesklepnost povzročila članov in zbornici velike stroške. Glasovnice doposlata je po pošti vsaj do 8. januarja.

* Občni zbor Slovenskega ribarskega društva se bo vršil v torek, dne 11. januarja ob 20. uri v sobi šte. 3 »Ljubljanskega dvora«. Dnevni red običajen. 26

* Slovenski biljarski leksikon. Drugi zvezek tega dela je izšel in se bo razposlal te dni vsem, ki so delo doslej naročili. Nove naročnike sprejema podpisano založništvo. Posamezni zvezki se ne prodajajo ne da bi se naročilo celo delo. Naročniki plačajo za celo delo ali takoj Din 500, ali za vsak posamezni zvezek, kadar izide Din 90. Založnica Zadruga gospodarska banka, d. d., Ljubljana.

* Samomor zaradi nezaposlenosti. V Zagrebu je predvčerajšnjim sedlarski pomočnik Karl Rešetec, rodom iz Groblja v Sloveniji, izpil večjo količino lizola ter par ur pozneje v bolnici umrl. Pred dvema mesecema je prišel od vojakov in brez uspeha iskal dela. To ga je tako deprimiralo, da je šel prostovoljno v smrt.

* Smrtna nesreča triletne deklice. V Knjevincu pri Varaždinu je te dni kmetica Mara Levatič čistila za v vrelo vodo. Poleg nje se je igrala njena triletna hčerka. Medtem ko je šla mati k vodnjaku po vodo, se je deklica prevrnila v onec z vrelo vodo ter dobila tako težke opekline, da jim je čez par ur podlegla.

* Pogreba se od Novega leta nekoliko slabouma Helena Novak iz vasi Božičevih št. 3 ob Šušor. Obležena je bila v modro obleko, stara 26 let. Kdor bi kaj vedel o pogrebniki, naj javi županstvu občine Šušor pri Metliki.

* Orožje, lovske potrebščine in vsa popravila orožja, najceneje pri puškarnju F. K. Kaiser, Ljubljana. 20

* Tkanina »Eternum« glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana Tavčarjeva ulica 7.

* Zakaj je švedski pisalni stroj »Haldas« tako priljubljen? 1.) Njegova prvovrstna konstrukcija nadkrijuje vsak drugi sistem pisalnih strojev. 2.) »Haldas« je izdelan iz najboljšega švedskega jekla. 3.) Stroj ni množični izdelek, temveč najfinišje, preizkušeno delo. 4.) Pisava pis. stroja »Haldas« je nadveč kretna, udarec tipk zelo lahek.

FEMY?

moderna strela sedanje dame za odstranjevanje dlac.

Brez brijal. Dlacice preidejo za nekoliko dni.

Popolnoma neškodljiva, lahko jo uporabite na vsaki in na vsaki telesu.

Ne razdraža, ne žge in ne poči kože.

Us eh z-jan čeni.

FEMY m lo (se svet v temi)

nenadno estivo pomožno sredstvo za odstranjevanje dlac.

Dobi se povsod.

Glavn. depot:

COSMOCHEMIA K. D.

Zagreb, Račkoga ul. 7.

NOGAVICE

TRADE MARK

znamko in žigom

ALS

KLJUČ

najboljše, najtrpežnejše,

zato najcenejše

In rabel. Generalno zastopstvo za vso SHS Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100. Olanjanje plačil. Krajevni zastopniki se iščejo. 9

* Popravila pisalnih stajev se izvršuje strokovnjaško in najceneje v specialni delavnici za popravila pisarniških strojev Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100. 8

* Proti slabokrvnosti, bledici in slabemu teku izobno deluje Kolaferin (železna aromatična tinktura). Izdeluje lekarna Mr. Ph. Bahovec, Ljubljana, »Zvezda«, Kongresni trg 12. 30

* Peugeot avtomobil so najstarejša znamka ter nudijo največjo varčnost, solidnost in trpežnost. Glavno zastopstvo O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Danes zvečer gostuje v Verdijevi operi

„Ples v maskah“
Ljubica Oblak-Strozzi,
primadona Državne opere v Berlinu.

Iz Ljubljane
Druga skrinjica v Ljubljani
je volilna skrinjica vseh naprednih volilcev!

u— Zanimivo predavanje ZKD s silkami. Opozarjamo občinstvo, zlasti pa naše sportnike. Sokolstvo, starše in dijaštvo na izredno poučno predavanje zdravnika g. dr. Mihaela o temi: Razvoj kirurgije in ortopedije. Nad 150 krasnih slik polasnjuje predavateljeva izvajanja. Predavanje se vrši danes v kinu Matica ob 10.30 dopoldne.

u— Opozorilo obiskovalcem vseh tečajev Delavske zbornice. V petek, 7. t. m. ob 7.30 zvečer naj se zberejo gojenci knjigovodskega, nemškega in dr. matičnega tečaja Delavske zbornice v veliki dvorani Mestnega doma. Gojenci in člani prosvetnega odseka D. Z. se bodo dali ta večer slikati. Slika izide v letnem poročilu D. Z. Nemški pouk odpade ta večer.

u— Dramatična šola prosv. odseka Delavske zbornice. Dramatična šola prosvetnega odseka Delavske zbornice se ne bo več vršila v Mestnem domu temveč na srednji tehnični šoli, v sobi št. 5 v pritličju, vhod iz Gorupove ulice št. 10 čez dvorišče. V ponedeljek, dne 10. t. m. ob 7. zvečer naj bodo torej vsi gojenci zbrani v tej sobi.

u— Za današnji koncert pevskih zborov ob 3. popoldne v Unionski dvorani se prodajajo vstopnice od 10. do 12. ure v veži Filharmonične družbe, od 14. ure dalje pa pred Unionsko dvorano. Cene navadne koncertne ter je sedežev vseh vrst še dovolj na razpolago. 3008

u— Predavanje o Savinjskih Alpah in Karavankah je imel v torek zvečer g. Kunaver v »Mestnem domu«. Predavanje je bilo tem bolj zanimivo, ker so ga pojasnjevale krasne sklopilne slike po fotografijah, ki jih je napravil sam predavatelj. Da pa je on mojster v pokrajinskem slikanju, je znano. Predavanje je bilo kljub skrajno neugodnemu vremenu izredno številno obiskano, kar je dokaz, kako ljudi naše občinstvo take vrste predavanja. Naj bo to v bodrilo SPD da bo tudi v bodoče skrbelo za take prireditve, saj predavateljev ne bo težko dobiti.

u— Zahvala. Vsem, ki so pomagali moji materi po močeh lajšati zadnje težke ure življenja (posebno sestri Germaniki in g. dr. M. Russu), vsem, ki so spremljali na poti k večnemu počitku k Sv. Križu, srčna hvala! Hvala za sočutje! Henrik Smrekar, umet. slikar.

u— Pianistka Karmela Kosovelova, ki nastopi v ljubljanski koncertni dvorani prvič v ponedeljek dne 10. januarja, je rodom iz Sežane na Krasu. Mlada umetnica se je najprej šolala na zavodu Glasbene Matice v Ljubljani, potem je nadaljevala z odličnim uspehom študije na konservatoriju Tartini v Trstu. Za izpopolnitev v pianističnem odklicu si je izbrala Monakovo, kjer je najprej pohajala Glasbeno Akademijo nato pa je prišla v Mojstrsko šolo pianista svetovnega slovesa prof. Pombauerja mlajšega. Umetnica je že ponovno nastopala v tujini. Njen koncert bo za Ljubljano dožden in zasluži največjo pozornost. Vstopnice se dobe v Matici knjigarni na Kongresnem trgu.

u— Za Društvo slepih je nabrala na Slavostrov vesela družba v gostilni g. Kmeti Din 100 (sto) Denar se dobi v našem uredništvu.

u— Valček večer SK Jadrana se valed tehničnih ovir preloži.

u— Policijske prijave. Od torika na sredo so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 3 tatvine, 1 sum tatvine, 1 prijava vloma sumljive osebe, 1 go. južija, 1 prestopek javnega pohujšanja, 1 prestopek pilarnosti, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 pobeg od doma, 4 prestopki pasčega kontumaca in 5 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 4, in sicer: 1 radi tatvine, 1 radi prikritja najdbe, 1 radi beračenja in 1 radi kaljenja nočnega miru.

u— Tatvina lesa. Skladiščnik France Furše uslužben pri lesni tvrdki Weisbacher na Dunajski cesti št. 66, je prijavil, da je zmanjkalo z dvorišča omenjene hiše v ponedeljek ponoči za 400 Din smrekovih tramov. — Iz gozda posestnika Adolfa Galleta v Šiški je neznan tat odnesel 7 smrečic, vrednih 150 Din.

u— Prijeten gost. V hotelu Štrukelj se je pred tednom dni nastanil neki potnik, ki se je vpisal v pomniško zglasilnico pod imenom Rado Polak, trgovec iz Ormoža. Ker je napravil dober vtis v hotelu niso tirjali od njega najemnine vnaprej, marveč so mu dajali celo zajtrk in sicer vse dni, dokler — ni izginil, poslovlivši se kar francoski. Pozneje se je ugotovilo, da se je goljuf vpisal pod napačnim imenom. Gre za predzrednega sleparja nekega bivšega bančnega uradnika, ki je napravil tudi že po drugih mestih v Sloveniji slinčne sleparije. Sleparja zasleduje sedaj policija.

u— Suknje krađevo. V torek, okrog 15.30 ure, se je vhitopil v stanovanje odvetnika dr. Milana Koruna v Namski ulici št. 3 de-

KRALJEVSKA SVATBA

Romantični doživljaji v aristokratskih ruskih krogih. V glavnih vlogah Norman Kerry, Oskar Dereg, Greta Nissen, Charles Puffi.

Predstave dopoldne pol 11., popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.
K no Ideal.

Reduta v cvetju
8. januarja 1927 v Unionu

VELIKI PLES
Sokola I. na Taboru

v g'vni dvorani

dne 8. januarja 1927
ob 20. uri.

Vstopnice v predprodaji 10 Din,
zvečer pri blagajni 15 D n.

lavsko oblečen človek ter ukradel iz predsobe rjavo zimsko stakno, vredno 1000 Din. Morda isti tat se je vhitopil v ponedeljek v poslopje I. državne gimnazije ter izmaknil s hodnika 700 Din vredno suknjo dilaku Zdravku Flisu, iz šole na Prulah pa v torek 800 Din vredno suknjo dilaku Marjanu Svaizerju. Dalje je bila ukradena v gostilni pri Jancu v Vodmatu 300 Din vredna suknja kurčaku Ivanu Riharju.

u— Preporočili. V soboto 8. t. m. ob 18. uri članski sestanek s predavanjem, da se informira širše članstvo o društvenem delovanju ter pritegne v čim večjem številu k aktivnemu sodelovanju v sekcijah in odborih. Predava akad. tov. Iskra o mednarodnem dijaškem gibanju. Sledil bo kratek referat o delovanju sekcij v klubu. Pri slučajnostih naj se oglašijo tovariši, ki žele pojasniti oziroma naj stavijo svoje event. predloge kako bi se dalo društveno delovanje čim bolj razširiti med članstvom. Zapiski na zavojih, agitirajte za sestanek! Informacije dobite v klubu kakor tudi ev. vabila.

* Tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje na dan 10. februarja ob 11 uri ustmeno licitacijo za oddajo žaganja v zakup do konca leta. Količina žaganja, ki se nabere tekom leta, znaša okrog 20.000 kg. Vsa tozadnja pojasnila se dobe v ekonomatu tobačne tovarne. 25

u— Ples Sokola I. na Taboru. Med stalne prireditve, ki jih bo prirejal Sokol I. na Taboru, spada tudi veliki ples prvo soboto v januarju. Letos se vrši dne 8. januarja. In sicer v glavni dvorani, ki je namenjena izključno samo za ples. Sviralo se bo v obeh stranskih spodnjih in zgornjih dvoranah. Ples Sokola I. bo prvovrstna plesna zabava ter bo skrbno in za starejši in za mlajše, da se bodo dobro zabavali in naplesali. Obleka ni predpisana, želi pa se črna ali temna večerna obleka. Godbo oskrbi družbeni orkester Vstopnika za člane, ako si nabavijo vstopnice v predprodaji v društveni pisarni vsak dan od 16 do 19 ure, znaša 10 Din za nečlane in na večer prireditve za vsakega 15 Din. Vabila so razposlana, kdor ni dobil vabila, naj oprost! In pride vzlic temu.

MACISTE v Afriki

Velefilm, ki ga prinese Kino »DVOR«.

u— Črno-bela reduta že po tradiciji najpopularnejša in največja strogo elitna prireditev vsake sezone se vrši letos 5. februarja v novih prostorih na Taboru. 31

u— V cvetoč južni raj bo spremenjena 8. januarja Unionska dvorana. Cvetlice najrazličnejših južnih vrst, najbujnejšega cvetja in vonja bodo obje naše obiskovalce. Po krasnih nasadih ob lepih fontanah za katere bodo skrbeli marljivci vrtnarji, se bodo sprehajali zastopniki vseh ras in plemen, odličniki najrazličnejših narodov vseh petih delov našega planeta in to na »Reduti v cvetju«. 1619

u— Brezalkoholni bulet Zinka Habijan, Podrožnik. Večna pri 17, danes otvorjen ob ugodnem vremenu prostrano drsalisce. 29

u— Čudotvorna Svetega Roka sol za noze je sveža pravkar dospela Drogerija »Adrija«, Selenburgova ulica. 22

u— Trgovski ples, ena najlepših prireditev vsake plesne seziije, se vrši letos v soboto, dne 15. januarja ob 8.30 zvečer v veliki dvorani hotela Union. Vstop samo proti vabilu. Odbor. 23

u— Novi plesi »Black-Bottom«, Tango in Charleston 1927 kakor tudi vsi ostali plesi se letošnje sezone se poučujejo edino pravilno in najhitreje pri popoldanskih plesnih vajah DancigMatineé, ki se vrše vsako nedeljo in danes na praznik ob pol 4. do 7. zvečer v »Kaziji« pod strokovnim vodstvom priznanega plesnega mojstra g. Jenka. Svira Emona »Jazz-band«. Začetniki se vabijo ob pol 3. uri v svrhu teoretičnega pouka. Za študente (inje) znižana članarina. Informacije za privatni pouk v I. nadst. kavarni »Emona« vsaki dan od 10. do 22 ure.

u— Članstvo streljaške družine se obvešča, da se lahko udeležijo slavnostnega prevoza badnjaka Zbirališče ob 12.30 popoldne pred Oficirskim domom (Vojvode Mišiča kasarna).

Iz Maribora

a— Občinski provizorij, ki ga je zaprosil mariborski občinski svet za januar in februar, je odobril veliki župan samo za januar in se bo torej moral občinski svet podvizati, da spravi proračun še ta mesec v odobritev velikega župana. Enako se glasi odločitev glede Celja.

a— Gospodsko in politično društvo za Magdalensko predmestje ima v soboto 8. januarja ob 8. zvečer v gostilni Friedau, Tržaška cesta št. 1, svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Politično poročilo poda narodni poslanec gosp. dr. Pivko. Po obnem zboru se vrši volilni shod, na katerem poročila nosilec narodne in napredne liste za mesto Maribor gosp. Joško Mohorčič. Pridite vsi, ki hočete očuvati narodni značaj našega Maribora! — Odbor.

a— Imenovanja v moški kazalnici. Za strojnika - uradnika III. kategorije pri mariborski kazalnici je ministrstvo pravice imenovalo Ivana Berčiča, paznika jetnišnice deželnega sodišča v Ljubljani.

a— Drsalisce so urelena že na obeh ribnikih. Gornji večji ribnik so v nedeljo zvečer polnili z vodo, naslednji dan pa se led postrgal tako da bo sedaj drsalisce močno in polagoma tudi gladko. Na praznik Treh kraljev bodo napeljali še na ta ribnik čez sredo velike acetične svetilke. Nov paviljon ob ribniku dograđijo v kratkem tako, da bo za praznik že uporabna garderoba, buffet in ogrevalna pečjo. Na ledu so namestili par novih klopi za odpočitek in odpremo drsalcev. Mestni gradbeni urad se je torej z vso vnemo oprijel skrbi za razvoj zimskega sporta v mestu, kar je tudi za higijenske razmere velike važnosti.

Advokat

dr. Avg. Reisman v Mariboru

je pre-velil svojo pisarno v
Slovensko ul. 11. I. nadstr.
Telefon šte. 99.

Iz Celja

a— V celjski bolnici je umrl v ponedeljek, dne 3. t. m. gosp. Martin Repič, šolski upravitelj v p. iz Zavrnja na Dobrni. Rajni je bil rojen l. 1832. v St. Pavlu pri Preboldu ter je služboval dolga leta na Kozjaku, na jako težavem in odlašnem službenem mestu. Blag mu spomin!

a— Ni res, res pa je... Kandidat celjskih klerikalcev, radikalov in Nemcev pri oblastnih volitvah dr. Goričan je smatral za potrebno, da je poslal našemu uredništvu popravke, ki ga opira v glavnem na neblstvene formalnosti. Njemu namenjeno pismo je prišlo vsled pomote pri odpravi v roke uradnika upravnega sodišča Marčiča in narobe; bilo pa je skoro iste vsebine. Ko je zanimal dr. Goričan vsebino Marčičevega pisma, je takoj zaslutil, da ga čaka ista usoda. Zategadel je zahteval od Urjuna, naj ga čita iz svojega članskega imenika. Mož je imel prav. Res čudno bi bilo, ako bi nastopal na eni strani kot oficijelni kandidat nemškega političnega društva »Partei der Deutschen in Slovenien«, ki zasleduje izrecno po svojem programu zaščito nemških nacionalnih interesov v naših obmejnih krajih, v isti sapi bi pa še nadalje prisegal na čisto narodno zastavo organizacije jugoslovenskih nacionalistov. Ni treba uganjati politike, ako ugotovljamo, da ne moe biti po našem vsaj skromnem mnenju vnet jugoslovenski nacionalist oni, kateremu namerava nemško politično društvo po svojih članih zaupati svoje volilne krogičce. Saj je imel kot akademik tudi dr. Goričan o nacionalizmu čisto druge pojme.

a— Občni zbor državne krajevne zaštite dece in mladine v Celju bo v torek 11. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma in ne 10. t. m., kakor smo že poročali.

a— »Eina verlorrene Paradijs« je naslov članka, ki ga je neki dr. Michl za novoletno razmišljanje posvetil v »Tagespostu« svojim nemškim bralcem. Opisuje v njem krasoto Savinjskih planin, po katerih si od nekdaj zamen za Diogenovo leščerbo iskal kakakega pristnega Nemca. Naslov članka sam že pove več kot dovolj. Tudi celjski nemški listi pri vsaki priliki povdarja svoj častni in volkstreu. Kljub temu zadnji čas brez ovinkov in odkrito sanjari o velikem germansem narodu in njegovem pohodu. Da je to evolkstreu radi verjamemo. V tem mišljenju se govtovo zlagaz z navedenim člankom, ki že v naslovu kaže velik apetit po naših slovenskih pokrajinah. »Staatstreu« je pa itak namenjen samo današnjemu režimu in k večjemu še slovenskim radikalom in klerikalcem, da bi se za enkrat v tem izgubljenem paradižu, zlasti pa po bivših nemškutarskih trgih in mestih z njihovo pomočjo prav dobro počutili.

Po 400 Din

dobite damski plašč, čista volna v šest različnih barvah, dokler traja zaloga.

Gričar & Mejač

samo

12934

Selenburgova ulica šte. 3.

MACISTE v Afriki

Velefilm, ki ga prinese Kino »DVOR«.

Iz Kranja

— **Novoletno darilo tobakarjem.** V preteklih dneh po novem letu so pošle zalozne razne tobake, po tukajšnjih tobakarjih, ker je morala domača glavna tobačna zaloga nenadoma do nadaljnjega ustaviti vsako dobavo. Sedaj je zopet beogradska državna monopolna oblast dovolila dobavo, seveda s neprijetnim presenečenjem zlasti za starejše tobakarje, ki bodo morali kupovati cigare-viržinke sedaj po Din 1.25 in kg tobaka v klobashah po 125 Din mesto 100 Din.

— **Gostovanje kranjskega odra v Strahčju.** Danes ob 4. popoldni vprizorijo Kranjčani na Sočolskem odru v Strahčju Cankarjevo dramo »Hlapci«, ki je na domačem odru v Narodnem domu dvakrat žela največje uspehe.

— **Po vsem Gorenjskem vlada za veliki planinski ples v kranjskem Narodnem domu dne 8. januarja** ogromno zanimanje. Kranjska podružnica SPD namerava z izkupičkom povečati Prešernovo kočjo na Stolu. Z to 8. januarja vsi v Kranj!

— **Z občnega zbora ženskega odseka kranjskega Sokola.** V torek zvečer se je vršil v restavracijskih prostorih Narodnega doma dobro obiskani občni zbor ženskega odseka domačega Sokolskega društva. Pri volitvah je bila za starostko izvoljena s. Marija Kušarjeva, za podstarostko s. Mara Adamičeva, za odbornice ss. Pavla Azmanova, Marija Hrovatinova, Leopoldina Krenjerjeva, Angela Košnikova, Franja Puceva, Ivanka Šoršakova, Olga Šavnikova, za namestnico Milvana Bratinova in Hani Sajovicve. V glavni odbor sta bili odposlani ss. Marija Gregorčeva in Janja Miklavčeva.

— **Gostilniška vest.** Z novim letom je prevzel v najem kavarno in gostilno v Narodnem domu g. Ivan Vreček.

— **Novi sneg.** V noči od toka na sneždo je na vseh planinah na Gorenjskem padlo v dolino zapadel izredno visok sneg. Po deževju in južnem vremenu zadnjih dni je bil večerjšnji dan zopet izredno jase.

Iz Trbovelj

— **Dečji dom v Trbovljah.** Povabilu županstva, naj imenuje svoje delegate v kuratorji za zgradbo dečjega doma v Trbovljah, so se doslej odzvale sledeče korporacije: Delavska zbornica (delegat Ivan Krušič), Zveza rudarjev Jugoslavije (delegat Franc Pliberšek), Bratavska skladnica v Trbovljah (inž. Julij Pauer), IL rudarjska skupina (Franc Špiler), TPD (inž. Julij Pauer) in Zavod za socialno-higijensko zaščito v Ljubljani (delegat šef zavoda). Delegate morajo določiti še nekatere organizacije, nakar se bo kuratorji konstituiral in pričel s svojim delovanjem. Po načrtu stavebnika g. Ferencu bo stala zgradba dečjega doma okoli 300.000 Din.

— **Zopet dovoljeno izseljevanje Komaj.** je stopil v veljavno odlok, s katerim se do nadaljnjega zabranjuje izseljevanje naših rudarjev v Francijo, je že dospel drugi odlok, s katerim je izseljevanje zopet dovoljeno, čeprav samo samcem. Ker je v zadnjem času dospelo več pisem s slabimi poročili iz francoskih krajev, se tukajšnji rudarji nič več ne navdušujejo za izseljevanje.

— **Osebnostna vest.** Zobozdravnik dr. Ciril Cirman, ki se je nastanil pred več meseci v Trbovljah, se izseli v Ljubljano, kjer odpre svoj zobozdravniški atelje v palači Trgovske banke.

— **Obrtno šolstvo v Hrastniku.** Kot zastopnik obrtnikov je bil izvoljen v šolski odbor obrtno-nadaljevalne šole na sestanku vseh hrastniških obrtnikov g. Avgust Dolinšek, za njegovega namestnika pa gospod Ferdinand Peklar, oba čevljarjska mojstra. Funkcijska doba traja tri leta.

— **Včerajšnje poročilo o izredni plenarni seji občinskega zastopa izpopolnjujemo** v toliko, da se brzojavke, v katerih se občina zahvaljuje za povišanje Trbovelj v trg, niso prebrale na seji, temveč je bil g. župan soglasno pooblaščen, da se zahvali vsem mednarodnim činiteljem. Plenarna seja se je vršila v občinski posvetovalnici, ki je bila dekorirana s kraljevo podobo in zastavicami. Navzoči občinski odborniki so bili praznično oblečeni in so činstanje kraljevega ukaza poslušali stoje.

— **Priključitev Hrastnika Trbovljam.** V smislu sklepa občinskega zastopa se je dni odposlale na notranje ministrstvo vloge za priključitev Hrastnika Trbovljam oz. z

vprašanjem zakaj ni bil priključen Hrastnik z okolico, ker je bilo izredno zapovedno za povišanje v trg v obsegu sedanje občine. V kraljevem ukazu so vsi kraji, ki spadajo v hrastniško kotlino, izpuščeni.

— **Preseleitev bratovske skladišnice.** Urad bratovske skladišnice v Trbovljah se je preselil iz svojih dosedanjih prostorov v glavni pisarni na Vodah v adaptirano staro bolnico.

Iz Ptuj

— **Pravniške est.** V letu 1926. je bilo med pravniki v Ptuj mnogo sprememb. G. dr. Sadnik, nemški odvetnik, se je izselil v Gradec. Ključevale ni zapustil. Na Vidov dan je preminul g. dr. Jurčič, ki se je bavil več let le s posli pri Hranilnem in posojilnem društvu. Bil je mož idealizma in požrtvovalnosti. Advokaturu je zapustil g. vlad. tajnik Forčič, ki se je dal referent pri vel. županstvu v Mariboru. G. dr. Krapež, odvetniški kandidat, je sklenil zapustiti Ptuj in je prodal hišo. — Kmalu dobimo novega sodnega predstojnika. Na kaz. sodišču manjka en sodnik. — Zasedba pri advokatu je prevelika. pri sodišču premala. Opravi se se napram prejšnjim letom zmanjšali.

— **Gospodarsko življenje** hira vobče. Hlače stradajo, ker je bilo pridelka malo. Utege pa bitl zanimiva vinska razstava v »Društvenem domu«.

— **Trgovski raneščenci v Ptuj** privedijo dne 8. t. m. v Društvenem domu Trgovski ples. Sodeluje železničarska godba »Drava« iz Maribora. Ker vlada za ples veliko zanimanje in v javnosti in je bila ta prireditev vedno izvrstno aranžirana, se pričakuje tudi letos lep potek.

— **Lovska sreča.** G. Fran Senekovič, posestnik na Hajdini, je ustrelil na enem lovu 2 velika srnjaka in 9 zajcev: dve srnci, ki sta bili tudi blizu, pa je pustil ter ni maral streljati.

Iz Prekmurja

— **Veliki Dolenci** Na Stefanovo je šolsko upraviteljstvo ob nabito polni šolski dvorani priredilo šolskim otrokom božično Orosi so pred razdelitvijo božičnih daril igrali tri igrice. — **Sicer:** »Kaznovani šoljčevci«, »Čista vesta in Božična ura« igra li so prav dobro. Kaj sličnega ljudstvo v tem kraju še ni videlo niti za časa Madžarov, niti po osvobojenju. Ko so otroci odigrali, je razdelil Miklavž darila. Obdarovanih je bilo od 86 otrok nad 70. Vsi so dobili primerna darila, da jih lahko s pridom uporabijo. 20 jih je bilo obdarovanih s popolnimi oblekami, drugi pa s srajcami ali nogavicami, robcil itd. Vsem društvom, posebno Kolr. jugoslov. sester v Kranju, Maribor in Ljubljani kakor tudi CMD v Ljubljani prisrčna hvala za poslano Obenem izreka šolski upravitelj tudi zahvalo vsem mariborskim trgovcem, ki so darovali za božično. Da je bilo obdarovanih toliko otrok, pa imata največ zaslug za Ivanka Pivec iz Maribora in gđ. Marica Kos. učiteljici v Veliki Dolenci, ki sta darove zbirali. — Šolski upravitelj.

Naši onstran granic

— **Prihajajo in odhajajo.** Policijski komisar Greco v Gorici je premečen v Turin. Maristikeri državni funkcijarj komaj čaka, da odide iz Julijske Krajine. Nekateri, ki pridejo, zanimajo razmere v obmejni deželi, ali le nekaj časa, kmalu se jih naveličajo in želijo si nazaj med svoje ljudi. Med Slovenci ima uradnik lahko prav prijetno življenje, ali razni predodki, s katerimi prihajajo med nje italijanski uradniki so taki, da jih tirajo le v nezaupanje, in potem so naročila, dana uradnikom ob prihodu v nove province, takda napravijo veliko razdaljo med njimi in našim ljudstvom tudi pri onih, ki so sicer dobrega srca. Slabo kvalificirani uradniki so povzročili ob meji že mnogo gorja.

— **Podpisovanje liktorskega posojila v kvartnerski provinci** je dovelo s silnim pritiskom seveda, ogromen uspeh. Na Reki in na deželi je podpisane posojila za 5 milijonov 200 tisoč lir. Kvartnerska provinca šteje prebivalstva 85.454; povprečno pride na osebo 60 lir.

— **V Velikem Lošnju** so pokopali cav M. Budiniča, ki ima zasluge za razvoj trgovske mornarice, ki je bil izredno uspešen in po vojni prvi italijanski sindaco v Vel Lošnju. Zelo navdušen je bil za Italijo precej časa ali nove strašne razmere v Istri so ga razočarale in užalile, da je predlaskim odložil župansko čast in opustil vsako politično delovanje.

— **Pogodba med Italijo in Nemčijo** se v Primorju živahno komentira. Nemški tisk je ob priliki sklepanja dogovora ostro kritiziral italijansko postopanje z Nemci v južni Tirolski in energično zahteval vse pravice, ki gredo nemški manjšini v Italiji. Te dni je znova dovoljeno izhajanje dveh nemških listov »Die Dolomiten« in »Volksbote«. Kot posledica pogodbe se čuti nekaka prijaznost za Poadže in Primorci se vprašujejo: ali bi bilo mogoče, da bi se kaj d. lo. nemški manjšini pri tem pa prezrlo našo o. njšino? Pogodba z Nemčijo ne sloni na izrednem prijateljstvu, kakor pogodba z Jugoslavijo. Čudno da italijanski listi šestokrat povdarjajo, da baš jugoslovensko-italijansko prijateljstvo odstranjuje vsako prekogranično poseganje v julijske razmere. V južni Tirolski pa

priljena odmevati nemški pritisk in obrnilo bi se bolj na pravico stran brez sprejete prijateljstva. Nemški vzgled bi moral krepko odjekniti v Jugoslaviji!

Sport

Iz damskega sportnega življenja

Tehnična komisija in mednarodni komite FSFJ (Mednarodnega ženskospornega saveza) sta imela nedavno konferenco v Parizu. Tehnična komisija, kateri je predsedovala Mme. Milliat, je storila nekaj važnih sklepov. V zvezi s sklepi konferencie v Göteborgu se bodo vboodce priznavali rekordi samo na meterske proge. Teka na 200 in na 800 m s: črtata iz mednarodnega programa. Teža diska se določi na 1 kg, krogle na 4 in kopja na 0.6 kg. Stirje nemški damski rekordi so bili priznani kot svetovni rekordi, in sicer: 100 m 12.4. gđ. Wittmann (Sportklub Charlottenburg), stafeta 4 X 100 m 50.3. Berliner Sportklub, stafeta 10 X 100 m 2:12.8, Sportklub Charlottenburg, met diska 38.34 m, gđ. Reutter (Frankfurt am Main), met kopja 35.495, gđ. Schmamm (Essen).

Mednarodni komite je sklenil sledeče: Pri amsterdamski olimpijadi naj bi bila dva dneva rezervirana za ženski sport. Program za olimpijado bodo sestavili trije člani, ki jih bo določil komite. Ako bi bile damske olimpijade radi tehničnih težkoč v letu 1928. nemogoče, pride v poštev šele olimpijada leta 1932. Prihodnje zasedanje Mednarodnega komiteja se vrši meseca avgusta 1927. v Vratislavi. dočim bo prihodnji kongres Mednarodnega ženskospornega saveza leta 1928 v Amsterdamu.

— **Znani avstrijski alpinist in smučarski strokovnjak Bilgeri,** ki je vsled izuma takozvane Bilgeri vezave pri smučeh postal svetovnoznan in ki ga je lani Društvo za povzdigo smučarskega sporta na Švedskem odklikovalo z zlato medaljo, je dobil od švedskega ministrstva prosvete poziv, naj pride na Švedsko, kjer bi vodil več smučarskih kursov.

— **Smučski izlet na Pohorje.** Hrv. turistovski klub Slieme in mariborska podružnica Slov. planinskega društva priredijo skupno smučne dneve na Pohorju od 6 do 9. t. m. Pohorje javlja sijajen sneg na staro podlago je zapadlo 15 cm pršica. Savez poziva vse svoje člani, ki jim čas dopušta, da pohite na Pohorje, kjer je izvrstno oskrbovana kočja, penzion pa je minimalen. Vsakdo bo lahko užival sijajno pohorsko smučko. Najprikladnejša postaja za Pohorje so Hoče pred Mariborom.

— **Smučska sekcija SK Ilirija** v petek, dne 7. t. m. ob 6. zvečer v klubovi sobi kavarne Evropa važen sestanek. — Načelnik.

— **Plesne vaje ASK Primorje** Danes, na praznik mlade vaje radi oddane dvorane odpade. Prihodnja plesna vaja v nedeljo, 9. t. m. — Odbor.

VREMENSKO POROČILO JZSS.

Kranjska gora javlja 10 cm subega pršica na staro podlago in krasno, ostro zimsko vreme. Enako se glasi poročilo iz Bohinske Bistrice. Pohorje javlja 15 cm snega na staro podlago in izvrstno smuko. Iz Sodražice je prišlo poročilo, da je jug na več mestih sneg skopnel. Nova vas na Blokah pa javlja izvrstn sneg.

Gospodarstvo

Kaj pomeni znižanje uvozne carine na vino

Referat gosp. Petovarja na shodu vinogradnih producentov in strokovnjakov v Ormožu 8. t. m. je odkril strahoviti prepad, v katerega drvi naše vinogradništvo po krivdi vlade.

Račun, ki ga je napravil gosp. Petovar in ga potrjuje tudi večerjšnji gospodarski članek »Jutra« iz peresa enega prvih naših vinarskih strokovnjakov, je tako jase in prepričevalen, da nam ni treba mnogo dodati. Ze carina 5.50 Din za francoska in s tem tudi za laška vina, pomeni za naše najjačje in najboljše vrste sigurno izločenje iz trga. Pri carini 3.80 Din pa je sploh nemogoče misliti, kaj bo. Vse to velja za prve sorte, o drugorazrednih vinih pa je vsaka beseda odveč.

Naše mnenje je, da carina 5.50 Din ogroža tudi Dalmacijo, Vojvodino in Srbijo, tako da bomo tam takoj dobili zaveznike, ko o tem izvejo.

Nekateri mislijo, da se cela ta stvar tiče samo vinogradnikov, drugih slojev, trgovcev in gostilničarjev pa ne.

Ni pa nobenega dvoma, da bodo laškemu vinu, ki bo nenadoma preplaval vsa mesta in industrijske kraje, takoj sledili laški vinski trgovci in tudi gostilničarji. Po trgovski pogodbi je dovoljeno laškim državljanom, da pri nas trgujejo in poslujejo. Veletrgovina zlasti dela predvsem s kreditom. Pri drugih strokah opažamo, da tret s kreditom drži v kleščah trgovce. In tako bo tudi z vinom, ki bo hodilo k nam iz Italije po ugodnih kreditnih pogojih, ki jih naš proizvajalec ne more nuditi. Mirno se lahko reče, da pride z laškim vinom v naše kraje laška vinska trgovina.

Pa ne le to: nasenkrat bodo od te trgovine postali odvisni razni gostilničarji, pojavili se bodo kakor gobe razni strohmanji in vsa naša Slovenija bo preplavljena z ljudmi, ki bodo zaslužili domačine, kakor svoj čas pivovarjski kartel.

Nevarnosti, ki se odpirajo vsled postopka gosp. Pucelja in ministra trgovine Krajača, so neizmerno in jih v vseh posledicah danes še ni možno pregledati. Gotovo pa je, da pomenijo daljni korak k uničenju Slovenije, Dalmacije, Vojvodine in vinorodnih delov Srbije. Apelariti treba na solitarnost vseh vinogradnikov v vsej državi in na druge stave, da nas podpro, ko gre za eksistenco treh do štirih milijonov našega naroda.

Vse kmetijske in gospodarske korporacije brez izjeme, občine, okrajni zastopi, stranke, društva, morajo na uogo, da se zruši največja nevarnost, ki nam je kdaj pretela in da se prekliče grozna napaka, ki sta jo dopustila gg. Krajač in Pucelj.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (5. t. m.) Pšenica: baška, 1 vagon 287.50. Turšica: baška, marc. april maj, 8 vagonov 157.50; baška, 4 vagoni 138; sremška, pariteta Ruma, ocarinjena, 1 vagon 143.50. Moka: baška, »C« kombinirana, 1 vagon 450; baška, »B«, 3 vagoni 282.50. Otrobi: banatski, 6 vagonov 110. Tendence nespremenjena. Do 10. t. m. ostane borza zaprta. Zagrebški tedenski sejem (5. t. m.). Dogon zaradi nepovoljnega vremena malo slabši. V cenah ni večjih sprememb. Za izvoz so se kupovali konji in teleta. Cene za kg

Sreča matere!

Srečna mati, ki ji otroček lepo napreduje. Srečen in zdrav otrok, kateri ima neoporečljivo priročnost, da ga mati s svojim mlekom odhrani. Na prsih odhranjen otrok je najbolje odhranjen. Potrebno je, da mati pred in po porodu pije »OVOMALTINE«. Zdravniki, dojenke in matere potrjujejo, da

OVOMALTINE

priporočajo k obilnemu dajanju mleka in to zato ker imajo »Ovomaltine« koncentrirano hrano v obliki prebavljivi obliki. Pijte sestavine zrelega ječmenovega slađa, neobranega mleka in svežih jajc.

Ena skodelica OVOMALTINE s svojo hranljivostjo je vredna kakor 12 skodelic juhe, 7 skodelic kava ali 3 jajc ter pri tem še veliko lažjega za prebavo.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18.50 Din, 250 gr 36.25 Din, 500 gr 63.25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetetnih preparatov ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

Borze

5. januarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 83 — 85, Volna škoda 352 — 354, zastavni in komunalne Kranjske 20 — 22, Celjska posojilnica 195 — 198, Ljubljanska kreditna 140 — 0, Merkantilna 98 — 100 (100), Pralčedion 890 — 0, Kreditni zavod 170 — 180, Strojne 0 — 100, Trbovlje 360 — 0, Veveče 120 — 0, Stavna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — Eksekutivna prodaja: Ljubljanska kreditna 140 — 140 (140). — Blago: V lesu zaključeni 3 vagoni. Tendence za trame in drva čvrsta, za dežalne pridelke nespremenjena.

ZAGREB. V zasebnih vrednotah nespremenjeno. V Volni škodi je bil precej živahen promet. Bil je več zaključkov po 354 — 355. — N deviznem tržišču je Italija malo popustila; drugi tečaj so obdržali večerjšnjo višino. Skupni promet 10.1 milijonov dinarjev. Notirale so devize: Amsterdam izplačilo 2269.5 — 2275.5, Dunaj izplačilo 798.5 do 801.5, Berlin izplačilo 1348.9 — 1351.9, Italija izplačilo 252.73 — 254.73, London izplačilo 275.15 — 275.95, New York ček 56.59 — 56.79, Pariz izplačilo 223 — 225, Praga izplačilo 167.7 — 168.5, Svica izplačilo 1094.5 — 1097.5; valute: nemške marke 1338.5 — 1341.5; efekti: bančni: Eskompa 102 — 102.5, Poljo 14.5 — 15, Kreditna Zagreb 102.5 — 103.5, Hipo 59 — 60, Jugo 97.5 — 97.75, Obrtna 49 — 50, Raščedion 890 — 895, Srpska 135 — 136, Ljubljanska kreditna 150 — 0; industrijski: Gutmann 210 — 220, Isis 45 — 55, Slavonija 83 — 84, Trbovlje 367.5 — 370, Veveče 120 — 0, Šešeran Osijek 430 — 435. Drava zaključek 385; državni: investicijsko 82 — 83, agrarne 47 do 48, Volna škoda kasa 354 — 355, za januar 355 — 356, za februar 0 — 325.

BEograd. Do 10. t. m. ostane borza zaprta.

CURH. Beograd 9.12, Berlin 123, New York 517.75, London 25.13 in pet osmink, Prati 20.425, Milan 23.075, Praga 15.33, Budimpešta 50.60, Bukarešta 2.74225, Sofija 3.75, Dunaj 73.05, Varšava 57.50.

TRST. Devize: Beograd 39.25 — 40.25, Dunaj 310 — 325, Praga 68 — 67, Pariz 83 do 89, London 108.20 — 109.20, New York 22.30 — 22.50, Curh 430 — 440, Budimpešta 380 — 400, Bukarešta 11.25 — 12.25; valute: dinarji 38.75 — 40, dolarji 22.10 do 22.40.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4950 do 12.5350, Berlin 168.27 — 168.77, Budimpešta 123.9550 — 124.2550, Bukarešta 3.7425 do 3.7625, London 34.4025 — 34.5025, Milan 31.65 — 31.75, New York 708.25 — 710.75, Pariz 27.94 — 28.04, Praga 20.97 in 7 osmink do 21.05 in 7 osmink, Sofija 5.1050 — 5.1450, Varšava 78.34 — 78.84, Curh 136.82 do 137.32; valute: dinarji 12.48 — 12.52, dolarji 20.50 — 20.90.

Devize Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.325, v Berlinu 7.407 in Londonu (popolnino) 273, v New Yorku (4. t. m. po borzi) 1.76 in tri četrtinke.

UNION
ČOKOLADA
KAKAO
BONBONI

Vremensko poročilo

Metereološki zavod v Ljubljani 5. januarja 1927.

Kraj	Ca-	Isaum.	Temper.	Rel. v. o.	omei vetra	brzina v m	Jutro	Vista	Priljubljeni
OPAZOVANJA									
Ljubljana (dvorec)	1	57.6	18	69	SSE 4	10	43.3		
	14.	7.8	20	4	SSE 4	10			
	21.	160.1	4.4	6	S 5	2			
Maribor	21.	164.8	0	67	WSW 0.5	0			
Zagreb	8.	159.3	20	64	NW 7	10	8.0		
Beograd	8.	159.3	40	77	NE 3	10	dež	8.0	
Varšava	8.	157.0	60	85	S 3	10	po dežju	6.0	
Skoplje	8.	157.0	60	96	WNW 3	10	sneg	6.0	
Dubrovnik	7.	152.2	90	83	mirno	10			
Split	7.	51.1	120	68	SE 5	9	dež	15.0	
Praga	7.	49.4	50	97	NNE 25	10	dež	15.0	
	7.	61.4	10	9	W 3	5		2.0	

Solnce vzhaja ob 7:39 zahaja ob 16:32 luna vzhaja ob 09:36 zahaja ob 17:52

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 46 najnižja — 04 C.

Povprečni barometer je danes v Ljubljani višji za 2 mm kot včeraj.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Pretežno jasno in milo.

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vetrovi iz vzhoda. Nebo spremenljivo, vendar pa večinoma jasno. Temperatura od 7 do 9°. Morje nekoliko razburkano.

Iz življenja in sveta

Britanska enciklopedija

Vsi kulturni in civilizirani narodi imajo svoje enciklopedije in tudi Slovenci jo bomo imeli v par letih, čeprav ne bo tako velika in obsežna, kakor je enciklopedija katerega drugega naroda, ki šteje na tucate milijonov duš. Eno prvih mest med enciklopedijami pa zavzema »Britanska enciklopedija«, ki je izšla pred kratkim v trinajsti izdaji. Velikansko delo je uredil publicist J. L. Garvin, ravnatelj slovitga »Observerja« in sicer po istih načelih, kakor njegovi predniki, ter je samo izpolnil vrzeli, ki so nastale tekom časa. Delo se je obogatilo z mnogimi novimi imeni, ki so zaslovela v zadnjem desetletju. Tako najdemo n. pr. v enciklopediji življenjepis velikih duhov Marconija, Focha, Einsteina, Bernarda Shawa, Nansena, Madame Curie, Lorda Haldanija, Stresemanna, Bertranda Rusella, Caillauxa, Suzane Lenglen, Gideja, Mellona, Trockega, Ljeninga, Mussolinija itd. S tem gradivom je enciklopedija pridobila na aktualnosti in nudi izobraženemu Angležu vse, kar ima količkaj pomena v naši dobi.

Britanska enciklopedija je že dokaj staro delo. Prvič je izšla v Edinburghu v letih 1768—1771, 20 let pred francosko revolucijo. Takrat je obsegala samo tri zvezke, ki so šteli 2679 strani ter 160 ilustracij. V primeri s prvotno izdajo predstavlja sedanjia 13. edicija ogromen napredek. V njej je 45.000 člankov in nad 2500 najzanimivejših osebnosti vseh narodov in časov.

Pri sestavi najnovejše enciklopedije je sodelovalo 510 zgodovinarjev in časnika, 241 ministrov in diplomatov, 152 biologov, 164 matematikov, fizikov in kemikov, 231 vojaških izvedencev za armade na kopnem in na morju, 183 zdravnikov, 116 odvjetnikov, 175 nacionalnih ekonomov in sociologov, 91 geografov in raziskovalcev, 151 trgovskih strokovnjakov, 142 inženjerjev in arhitektov, 92 geologov in astronomov, 167 književnikov in kritikov. Temu ogromnemu številu sodelavcev odgovarja kabadat tudi obseg sedanjie enciklopedije. Delo tvori 32 zvezkov, v katerih je 50 milijonov besed, 33.000 strani in 15.000 slik in drugih prilog.

Pariški pevci

Pariz je svetovno znano stočiče vsega mežanega sveta. Posebno črna rasa se počuti v tem sručen svetovnega življenja prav dobro. Parižani so z eksotičnimi gosti izredno zadovoljni in jih hodijo gledat in poslušat z velikim veseljem.

Najnovejša senzacija, ki jo pripravljajo pariški črnci, so arabski in zamorski pevci, katere je pripeljal iz Afrike v Evropo neki podjetni srancoski impresor. Največjo pozornost vzbuja mlad Alžirec po imenu Ben Said Bouzou, ki študira glasbo že deli časa z izrednim uspehom ter razpolaga s polnozvočnim basom. Ta pevec je dal pred kratkim v Parizu koncert in je dosegel tolik uspeh, da je bil takoj angažiran v komični operi.

Sploh pravijo Parižani, da so afriški črnci zelo nadarjeni za petje in glasbo. Ali pa so mogoče Parižani tako dovezni za eksotične plesce? Kdo ve? To vprašanje utegne rešiti afriški tenorist Ben Mahieddine, kolega gostovanje je napovedano v francoski konrtini dvorani in ki ga Parižani pričakujejo z odprtimi rokami.

Smrt ameriškega kralja jabolk

V peti newyorški avniji je te dni umrl največji trgovec s sadjem na svetu, Josip Steinhart, ki je nosil pridevek »kralj jabolk«. Sklenil je svoje življenje v 62 letu in burna kronika njegovih doživljanj je tako zanimiva, da se zanjo interesira vsa Amerika.

Steinhart je bil, kakor kaže že ime, Nemec, iz Tauberschoheima na Badenskem. Njegov oče je bil siromaken čevljar, ki je nekega dne ostavil šilo in kopito v Nemčiji ter se podal z 12letnim sinom v Ameriko. Pa se mu ni godilo dobro, temu ne onemu. Med tem ko je bil oče na delu, se je sin potepal po ulicah, naposled pa je našel zasluzek kot prodajalec jabolk. Uvidevši, da mu gre ta posel lahko od rok, se je oprijel novega poklica z vso vnamo. Trgovanje se je dobro razvijalo, konkuriral je uspešno, včasih tudi malce pregreše — s pretepom. Toda vse to je samo podžgalo njegovo strast. Povabil je svojega največjega konkurenta, naj pristopi k niemu, in tako je nastala tvrdka Steinhart & Kelly, pozneje največja sadijarska trgovina v Ameriki z letnim prometom 10 milijonov dolarjev. Steinhart si je nakopičil ogromno premoženje. Postal je večkratni milijonar in je bil do zadnjega vzdihla hvalečen naključju, ki mu je prineslo v Kellyju tako vzpodbudnega kompanjona. Z njim je ostal v trgovinskih zvezah do zadnjega in zgodilo se je celo, da je fantič, ki je nekoč pretenal svojega konkurenta, govoril s solznimi očmi na grobu svojega starega in nepozabnega trgovskega sodelavca.

Sv. Trije Kralji se klanjajo Jezusu

Po sliki Gentila da Fabriano v florentinskem muzeju.

Transportiranje brez izgub

Ameriški kontreadmiral John Halligan izpoveduje, da so edino brezizčni razgovori nemških podmornikov omogočali, da je Amerika tekom vojne brez sleherne izgube transportirala svoje čete preko oceana v Evropo.

Zavezniki so tekom vojne zgradili več kompasnih sprejemnih postaj ob irski, angleški in francoski obali. Nemški podmorniki so se pridno posluževali radija, ker se pač niso zavedali, kako vestno jim strežejo na uloh omenjene postaje. Pri vsakem depeširanju so te kompasne postaje točno dognale, kje se nahajajo nemški podmorniki. Nепrestano so se v glavnem stanu zaveznikov v Brestu zaznamovala gibanja posameznih nemških podmornikov — in tako se je sčasoma dalo ugotoviti kretanje celokupnega nemškega podmorniškega kadra in dejstvo, da operirajo v gotovem pravokotniku okrog 400 milj od obrežja. Izven tega pravokotnika je morje bilo mirno. Ameriška metoda je torej obstajala v tem, da so se rušilci Zedinjenih držav 500 milj pred obalo pridružili spremstvu naših transportov in tako — pravi Halligan — smo lahko mirno pluli brez strahu pred nemškimi podmorniki, katerih kretanje je bilo nadzorovano tudi iz Bresta.

Sreča cirkuškega princa

V Linzu so se zabavali letos na novega leta dan s opereto »Cirkuška princesa«. V tem poskočnem komadu je nastopal tudi mladostni komik Dörner, katerega so odnesle po prvem dejanju plesalke na ramah za kulise. Bilo pa mu je bržčas prevroče in za kulisami je skočil z ramen spretnih damic na tla. Pognal pa se je v tako sunkovitem zaletu, da se je pod njim udrla deska in se je znašel par metrov globoko pod zemljo.

Občinstvo je Dörnerju burno aplavdiralo, ker se je scena s plesalkami izredno posrečila. Vendar na ni bilo komika na oder kljub viharnim aplavzom, ki niso hoteli ponehati. Treba je bilo iskati moža z Diogenovo laterno. Našli so ga lahko poškodovanega. Medtem pa se je drugo dejanje operete vršilo brez njega. Vsokčiti je moral režiser operete, ki je toliko časa nastopal, dokler ni nesrečni princ prilezel iz podzemlja na oder. In tu je bil tako razigrane volje, da je takoj razbil dva krožnika, zvest starem načelu, da prinašajo črepinje srečo.

Proti prekratim krilem

V neki državi bližnjega iztoka, kjer je revolucija vsakdanji pojav, je neki diktator izdal proglas, s katerim je prepovedal nošo kril, ki segajo več kakor 30 centimetrov od tal.

Naslednji dan po objavi famoznega edikta so se policijski uradniki pojavili v neki veliki trgovini modnih novosti ter začeli navzočim prodajalkam in kupovalkam meriti višino od spodnjega roba kril do tal. Obetala se je bogata žetev, zakaj nobena izmed navzočih dam ni imela krila po diktatorjevemu predpisu. Toda neka iznajdljivka je pogodila: sezula si je čevlje ter jih skrla v bližnji predal. Genialna ideja! Ostale dame si lepe prilike niso dale izmuzniti iz rok, na so jele ročno posnemati svojo sotrinko. Stvar se je obnesla: izkazalo pa se je, da niti ena prodajalka niti kupovalka nima krila višje kakor 30 cm od tal. Policijski uradniki so se s to ugotovitvijo morali zadovoljiti, zakaj nikjer ni za-

pisano, da bi ženske ne smele hoditi na promenado brez obuvale!

In veste tudi, kak nagib je vodil čednostnega diktatorja, da je izdal tak proglas? Nemara boste dejali, da moral. Kaj še! Njegova žena ima grde noge in predebele členke...

Junak

Mornar Guillaume Corlier iz Marseilla je hotel rešiti neko žensko, ki se je vrgla v vodo. Ker je bilo morje razburkano, se mu njegova plemenita namera ni posrečila in morje je pogoltnilo tudi njega.

Vohunski proces v Pragi

Pred deželnim sodiščem v Pragi se je začela v pondeljek obravnava proti komunistom, ki so obdolženi, da so izdajali vojaške tajne ČSR ruski državi. Posredovanja v tej zadevi je bil svojčas osumljen tudi zastopnik sovjetske republike Dynov.

Prvi dan procesa se je ugotovilo, da se je sovjetski uniji ponudil za vohuna neki invalid, uslužbenec v upravi lista

»Rude Pravo«. Ta mož, ki je bil odvisen tudi od milosti praške policije, je izdal detektivom svoj načrt iz lastnega nagiba, in sicer za ceno koncesije, katero je potreboval za trafiko. Ta komunist, po imenu Bartak, je obenem glavna priča v obravnavi. Bil je nastavljen v litografskem zavodu praške garnizije in je kradel čisto navadna garnizijska povelja, katere je skušal prodati dalje kot »vohunski« material. Ljudje, ki so mu nasedali, so mu obetali službo ljudskega komisarja v ČSR, toda šele potem, ko pride in se posreči prevrat. Med listinami, katere je Bartak izročil sovjetski vladi, je bil načrt streljišča v Milovicah, par povelj za alarm, nekaj operativnih razporedov ter načrt za prehod Nemcev čez Donavo. Vsi ti dokumenti so bili deloma tiskani, deloma litografirani.

Na zatožni klopi sedi sedem obtožencev, ki se morajo zagovarjati tudi radi posesti radioaparata, ki ni bil naznanjen oblasti. Izgleda, da bo obravnava trajala več dni.

Ženitne ponudbe posebne sorte

V nekem švicarskem listu čitamo sledeči dve ženitni ponudbi, ki jima pač ne moremo odrekati originalnosti. Ena je izšla v nekem portugalskem, druga pa v birminghamskem listu. Evo jih!

»Premožen miroljuben vdovec želi dopisovanja v svrhu poznejše ženitve z damo kakih štiridesetih let, ki ima zmerne dohodke in leseno nogo.«

In druga:
»Gospod se želi seznaniti z vdovo, ki ji je bil mož obešen ali usmrčen na električnem stolu. To zahteva mu narekuje potreba po miru: žena z navedenimi lastnostmi bi mu bržčas ne polnila ves dan ušes s slavošpevi na njegovega srečnega prednika.

× Angleško civilno zrakoplovstvo, zbrano v društvu »Imperial Airway Limited«, ima predvsem namen, zvezati na rednih progah materinsko državo. Z različni deli britanskega carstva. Od svojega osnutka 1. IV. 1924. do konca maja 1926. so njegovi aeroplani preleteli blizu 2 milijona milj na evropskih progah ter prenesli 26.379

Danes ob: 3. 5. 7. in 9.

Največji francoski film letošnje sezone, monumentalno filmsko delo

Carmen

Film posnet po operi in znani noveli pisatelja Prosper Mérimée-a, je napravljen na licu mesta v Španiji. Krasni naravni posnetki v Andaluziji, Kastiliji, Tarifi, Malagi in v drugih krajih Španije — Deset in desettisoč sodelujočih, domačinov iz Španije.

V glavni vlogi slavna lepota ciganskega rodu:

Raquel Meller

Iz njenih čarobnih oči žari ljubezen, ki svoje žrtve kot opojna pijača zvabi v kratko življenje, dokler jih ne izroči smrti. Znamenite bikoborbe v Seville. — Težki boji tihotapev v divjih gorah. — Gostilna tihotapev — Šotci in ponočni pohodi tihotapev. Štirikrat na smrt obsojen. — Ponočni beg pred vlicami. — Ciganska kri... — Ples, zabave, razkošje, solnce...

Monumentalno! Naveto! Umetniško! Dramatično!

Oba dela, 12 dejanj, v enem vsporadu!

Dveurni predstavi ob: 3., 5., 7. in 9.

Vkljub ogromnim nabavnim stroškom cene nezvišane. — Pri vseh predstavah svira pomnoženi orkester

Elitni Kino Matica

potnikov in 1596 ton raznega blaga. V tej dobi je poginilo na javnih progah 13 oseb, 4 so bile ranjene, na zasebnih se je ubilo 8 oseb, 13 pa ranilo. A v zadnjih 22 mesecih se ni nikomur nič pripetilo. V Veliki Britaniji je danes 5 državnih aerodromov za občinstvo, 439 pa zasebnih za zabavo. Vlada troši dosti novcev za povzdigo avija tike.

× Krvavo masčevanje zavrnjenega za ročena. V Rimu se je odigral na javni ulici kaj nenavaden prizor. Neki Daron je srečal na cesti svojo bivšo nevesto. Mladca sta bila že del časa med seboj skregena. Zato je Dario zaročenko pozval, naj nemudoma spremeni svoje obnašanje na pram njemu. Ona pa je njegov poziv zavrnila. To je mladega moža tako razkačilo, da se je vrgel nanjo ter ji odgriznil nos.

× Ekselence na Madžarskem. Budimpeštanska vlada je odredila kategorizacijo poslancev madžarske zbornice. Kakor javljajo sedaj iz Budimpešte, so pri tem delu našli nič manj kot 54 takih poslancev, ki imajo pravico nositi naslov »ekselence«. Samo vladna stranka ima 21 »ekselence« med svojimi pristaši, vsi ostali pa so »Višokorodni«, »Blagorodni« in kakor se še imenujejo taki zastopniki ljudske volje med potomci Arpada. Zanimivo je tudi to, da so vse »ekselence« privrženci legitimistične ideje.

NOVE Vreče RABLJENI

vse vrste ima vedno na zalogi dobro znana tvrdka

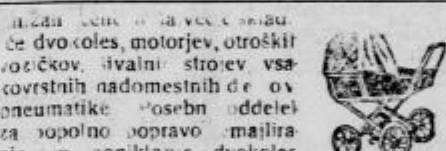
MIRKO MLAKAR, Ljubljana

Pisarna: Trakovski nasip 14/I Skladišče: Domškova ul.

ev. itd. prodaja na obroke — Ceniki tranko

z. S. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov

TRIBUNA

lublana — Gradaška ulica 22.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

razpisuje

mesto uradnika

za svojo podružnico v Mariboru.

Prošnje je vložiti do 11. t. m. pri Celjski posojilnici d. d. v Celju.

1155

Najugodnejša je

LOTERIJA

društva „Trgovska akademija“ v Ljub. Jan.

Srečka 10 D.n

885 dobitkov po 50 — 100 000 Din

Srečke dobite pri društvu v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, v barakah, po večjih trgovinah in v trafikah in pri razpečevalcih.

Zrebanje nepreklicno 30. oktobra 1927.

Stresna lepenka

Črtno - Ruber lepenka. lesu cement

dobavlja ako vsak množin najceneje

iz: Jos. R. Puh

ubljana Gradaška ulica 22.

Vreče

abljene, vsakovrstne kvalitete

ma stalno v zaloz

trdka

Ljudevit Siroc

Kranj

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Dolg rov se je odpiral pred njim. Tema je bilo kakor v rogu. Kam neki je vodila ta podzemeljska pot? ... Croasse je bežal, da mu je uhajal dihanje; odmev svojih korakov je imel za dokaz, da so mu krvoloki še vedno za petami. Tedajci pa je treščil s čelom ob nekaj trdega. Uverjen, da so mu z buzdovanom razbili glavo, se je zvrnil na tla in je izgubil zavest.

Picouic je šele v mlinu opazil, da mu je tovariš izginil. Ker ga je bilo sram povedati resnico, je vzlic svojemu ogorčenju rekel Pardaillanu, da je ostal Croasse spodaj v zasedi in hoče odvrniti napadalce od mlina.

»Rad bi se mu bil pridružil,« je dodal, »toda moral sem vam javiti, da sovražnik prihaja.«

Pardaillan si je dejal, da je Picouic bojazljivec, Croasse pa vtelesen pogum. Nato je zbral v veliki izbi vso svojo bojno silo, to je, mlinarja, njegove tri hlapce in deseterico mezarjev; z vojvodo Angoulémskim, Picouicom in njim samim vred je bilo braniteljev mlina po tem takem sedemnajst mož. Ženske, kar jih je bilo pri hiši, so se zaprele v izbo, ki je imela okno na polje.

Gospod Peretti je napeto opazoval vitezove priprave. Ko je čul, da se res bliža oboroženo krdelo, je prebledel. Vendar pa ta bledest ni bila posledica premajhnega poguma.

Pardaillan je povel svojo četo iz hiše. S steze so se že slišali koraki Guisevih mož. Kmalu so se pojavile v mraku njihove postave.

46

»Ali je mladi človek izdajalec ali ni?« je ugibal gospod Peretti. »Kmalu bom vedel... Moja usoda in usoda Francije sta nocoj v rokah tega neznanca... Kakšna prigoda! In v kakih časih živimo, Bože moj!...«

Prav tisti mah pa so zagrmeli arkebuzi; plameni strelov so blisnili v noč in s steze se je začelo ječanje ranjencev in brezglavi beg ostalih.

»Izkupili so jo!« je mirno rekel vitez. »Nabijte iznova... čeprav utegne miniti pol ure, preden se osvestijo po tem presenečenju!...« Nasmeh je zaigral na Perettijevem obrazu.

»Ni izdajalec,« je dejal sam pri sebi. »Bogme, Guise ne bo videl mojega denarja. Béarnec bo kralj!...«

Naglo je odprl vrata in prijazno poklical viteza k sebi.

»Jelite, gospod, rekli ste, da se pol ure ni bati novega napada?«

»Morda ga niti čez uro še ne bo! Zakaj?...«

»Nu, dragi gospod, čas je, da odinim s svojimi mežgi... Bojim se le...«

»Da ne bi gospod Guiski, ako najde mlin zapuščen, poslal za vami krdela jezdecev, ki vam bodo kmalu za petami?...«

»To je tisto, blagi prijatelj... saj dovolite, da vas imenujem tako?... V strašni zadregi sem! Ako me bodo zasledovali... bi trebalo...«

»Odpravite se brez skrbi!« se je nasmehnil Pardaillan. »Obljubim vam, da zadržim sovražnika do jutri zjutraj.«

»Kaj res bi hoteli?« je vzkliknil Peretti, resnično ganjen po vitezovi ustrežljivosti.

»Rekel sem vam, da hočem pokvariti Guisu račun.«

»Ali je mogoče! Sami bi se upali zadržati to dobro oboroženo četo?... Zakaj opozoriti vas moram, da pojdejo mlinar in njegovi pomočniki z menoj...«

»To si lahko mislim. Vsi ti gospodje so toliko podobni mlinarjem,

kolikor sem jaz podoben papežu.«

Gospod Peretti se je zdrnil.

»Morda ste mu podobnejši, nego sami slutite... ako ne z obrazom, pa vsaj z odločnostjo značaja... Nagrade nočete, mladi mož, in vaš obraz mi pravi, da bi bilo prigovarjanje zaman. Vzemite vsaj ta prstan... Nemara vam bo kedaj koristnejši od bogastva...«

Tako govoreč je gospod Peretti naglo podal vitezu obroček, ki ga je Pardaillan nataknil na prst, ne da bi se bogve kaj zmenil zanj... Kmalu nato so mežgi, obtovorjeni z dragocenimi vrečami, skozi druga vrata ostavili mlin ter krenili na pot. Gospod Peretti je jahaj zadaj, spremljan po mlinarju in njegovih pomočnikih, ki so se bili izpremenili v vojnike. Služkinje so jo peš ubrale po cesti, ki je vodila v Montmartre.

Ko je karavana v brzem pohodu dospela v Ville-l'Évêque, je vodja mezarjev s klobukom v roki stopil h gospodu Perettiju in ga je vprašal:

»Ali krenemo proti Italiji?«

»Ne, gospod grof,« je odgovoril Peretti. »Krenili boste proti La Rochelle...«

Pardaillan, Karel Angoulémski in Picouic, ki so ostali v mlinarju, so med tem slepo streljali v noč, hoteč ohraniti neprijatelja v mnenju, da je mlin močno zaseden.

Mlin sam je stal na desni strani mlinarije in je bil z njo spojen po lesenih stopnicah, ki so se začemale ob pritličju stanovanjske zgradbe in so vodile v zgornji del mlina, kjer je bilo kolo in odkoder si lahko spravil vetrna krila v tek. Iz tega vrhnjega dela si prišel skozi loputnico po lestvi v spodnji del, kamor je padala moka. Vsa celota mlina je slonela na koničastem podgradju iz krepkih tramov in se je dala obračati po vetru, ne glede nato, s katere strani je pihal. Ta podgradje je bil obit z deskami in je tako nudil zavetje, kamor si se lahko spustil, ako te je bila volja.

Ljubljana

1196 a

priporoča eenjenam damam rarnokar do-
spele najnovejše svile, brokate, jaquarde,
čipke i. t. d. za večerne toalete.

Marija Götzl

modni salon

Kongresni trg 8

Velika izbira pahljač, cvetk in drugega
modnega nakitja. - Klobuki redno v sad-
njih novostih po znatno znižanih cenah.

Velika nojeva pahljača „Dernier cri“

„ETOILE“

gorčica (senf) je najboljša, dobite jo v vseh del.katesn h
in specerjskih trgovinah.

Prometni zavod za premog d.d.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in
samo na debelo samo na debel

Premog, domači in inozemski, za domačo
Kovaški premog kurjavo in industrijske svrhe.
Koks, vseh vrst
Brikete, livarniški, plavžarski in plinski.

Prometni zavod za premog d. d., Ljubljana.
M. klošičeva cesta št. 151

Revmatizem

Izjava zahvalnosti.

Gosp. Dr.-ju I. Rahlejevu, Beograd, Kosovska ul. 43.
Veleučeni gospod doktor

»Prosim Vas da mi pošljete še d. e. steklenici Vašega eka „Radio Balsamika“ za ozdravljenje Revmatizma. Potrjem, da sem porabila dve steklenici Vašega eka k mi je pomagal, da sem po dvomesečnem revmatizmu v s. lepim mogla vsat. z. postaje. V orabila sem pred tem ne. broj drugih lek. ali zastoj. Edino je Vaš lek. i. je po kratki v. p. bi pomagal. Zato najljepša. ahvala Vam in Vašemu preparatu, ki ga prip. rocam vsem revmatikom. Kdor toleha na revmatizmu, naj se posluži „Radio Balsamika“ — in ona ga iz. eči.

Zagorje ob Savi, 11. februarja 1925.

S spoštovanjem

Francka Stepišnik, gost lničarka.

Teh pet let, kar je v. protaji, je našel naš ek proti re. m. izmu „Radio Balsamika“ mnogob. ina. priznanja dr. v. skih av. tri et. i. se o. n. em. iz. a. z. jo. naj. pov. i. nej. Tak. tudi st. ev. i. zah. alne. jave iz. e. e. n. h. pac. ientov. ki j. h. v. ak. da. don. v. mo. Kor. ste. e. z. ga. som in u. a. z. va. jem. ki j. h. je. naš. lek. d. use. el. so. se. p. f. v. i. l. v. p. slednjem času az. i. e. ki. pod. im. eni. s. i. č. m. našemu. t. t. obra. ča. n. e. pa. z. j. u. v. e. j. pub. k. da. ne. za. men. j. a. v. a. teh. lek. ov. z. našim „Radio Balsamika“

Lek „RADIO BALSAMIKA“ izdeluje, prodaja in razpo-
šilja z doplačilom po povzetju laboratorij RADIO BAL-
SAMIKA Dr. I. in M. Rahlejev, Beograd, Kosovska ul. 43,
parter 6

Večerne obleke, ogrtače in popoldanske obleke

od najpreprostejših izvršitve do najelegantnejše originalne pariške
toalete. Neobvezno predvajanje in svoboden ogled.

MODELLHAUS SCHWARZ

GRAZ, Herrengasse 3

Na željo razpošiljamo na zuna brezplačno naše ilustrovano
modno poročilo.

2 ključavničarja

za popravila v obratu se takoj
sprejmeta.

Ponudbe z navedbo urne plače na
Ravnateljstvo tovarne cementa.
Z daní most.

Trgovnica PENKALA

v Zagrebu

kupuje lipove, javorove,
hruškove, topolove in
jelšove hlode.

1158

BRAZAY

francosko žganje z mentom

Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah

in večih prodajalnah.

Zahtevajte povsod

Brazay francosko žganje

Generalno zastopstvo in depot za SHS

pa ima

„Destilat“ d. d. v. Zemunu

IGO VERBIC
IVANKA VERBIC roj. KERN
Vrh. n. k. Skofja Loka
dne 6. jan. arja 1927
i. o. sre. e!

Kupujem stalno kože divjačin

vseh vrst in sicer: lisčje, kunje,
zajce, vldrove, veričine i. t. d.
po na višjih dnevni cenah.

ELIGIJ EBER,

kr. nar. in. izdelovalec č. o. i. L. UBLJANA,
K. n. o. r. e. n. i. t. (hiša Slovenske Matice)

Preselitveno naznanilo.

Cenjenim damam uljudno naznanjam,
da sem preselila svojo delavnico in tr-
govino v

Gosposko ulico št. 28

v hišo Scheidbachovo v bližini hotela
„Zamora“

Vsem cenj. odjemalcem se tem po-
tom najtopleje priporočam. V zalogi
vedno novodolli klobuki po solidnih
cenah.

FRIDA NOVAK, modistinja

MARIBOR

Lovci, pozor!

Slovite orig. angleške polne patrone
Eley Castingt z Diamond brez-
dimnim sm. dnikom in trdmi
angleškim Eley šibrami.

S. Kočonda, Zagreb,

Ilica broj 40 u prolazu.

Praktikantinja

s primerno trgovsko naobrazbo in znanjem slovenskega,
srbohrvatskega in nemškega jezika sprejme tovarna v Lju-
bljani. Lastnoročno pisane ponudbe pod „Nas op. takoj“
na og. asni odd. Jutra

11083 a

Dr. Stane Vrhovec

praktični zdravnik v Vojniku

vljudno naznanja, da do preklica ne ordinira.

Dr. Fran Hubad

naznanja, da je

otvoril odvetniško pisarno

v Ljubljani, Beethovnova ul. 15

Dobrodocho trgovino

iesom in premogom na najbolj prome. nem kraju v
Mariboru, vsled druž. nskih razmer takoj ugodno prod. m.

Ponudbe na up. ravo „Jura“ Maribor pod „Dobra
t. govina“.

1181

Energičnega in veščega pomočnika k tehničnemu poslovođju

potrebuje nujno velika tvornica lokomotiv in vagonov

Ponudbe e. v. poslati z oznako do. sedanje zaposlenosti
in za. tevo plače na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D.,
Beograd, pod š. iro „Os. g. urana budućnost“.

1178

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, ki so nam
stali ob strani bolezn. in smrti našega ljubljenega soproga in
dobrega očeta, z. s. o. d. a

Rudolfa Smersu

iz. e. amo. tem. poton. svojo. naj. sk. r. ne. š. zah. vaju.

Z. h. a. j. u. j. e. m. o. se. n. d. a. l. e. v. s. m. p. g. z. d. a. v. n. i. k. o. m. in. e. e.
ses. i. am. ki. so. u. r. a. g. e. m. u. p. o. k. o. n. i. k. u. a. j. s. t. a. l. i. b. o. l. e. n. e. e. d. d. h. o. v.
š. i. n. l. i. z. a. z. a. d. n. i. e. s. i. m. s. t. v. o. n. a. d. a. l. j. e. v. s. m. d. a. r. o. a. l. c. e. m. c. v. i. t. j. a.
sem. p. o. k. o. n. i. k. v. i. m. s. t. a. n. o. v. s. k. i. m. t. o. v. a. r. i. š. e. m. t. e. i. s. p. l. o. h. v. e. m. ki.
so. o. d. b. l. i. z. u. in. d. e. l. e. n. i. h. t. i. l. i. d. a. s. p. e. m. i. u. s. v. o. j. e. g. a. t. o. v. a. r. i. s. a. k.
e. n. e. m. u. p. o. t. t. k. u. i. s. k. r. e. n. o. h. v. a. l. e. ž. n. o. s. t. s. m. o. d. o. l. j. u. p. e. v. s. k. e. m. u.
z. b. o. r. u. n. ž. e. l. e. n. i. č. a. r. s. o. g. i. d. i. S. l. o. g. a. z. a. n. j. h. t. u. r. o. b. n. e. z. a. l. o-
t. n. k. e. S. e. p. o. s. e. n. o. z. a. v. a. l. o. p. a. d. o. l. j. u. j. e. n. o. v. š. i. n. š. p. k. t. o. r. u.
g. V. a. g. a. z. o. n. z. a. g. a. n. l. i. v. e. b. e. s. e. d. e. ki. j. h. j. e. s. p. r. e. g. u. v. o. r. t. i. s. v. o.
j. e. m. u. p. o. k. o. n. i. k. u. t. o. v. a. r. i. u. in. o. n. a. r. i. j. u. v. s. v. o. j. e.
V. s. e. m. s. k. u. p. a. j. i. s. k. r. e. n. o. B. o. g. p. l. a. č. j.

Žaljuočí ostali.

Sv. maša zadušnica za pokojnikom se vrši v pone-
lejek, 10 t. m. v. cerkvi Sv. Petra

1168